

41 egz
dublety

1808. Słowa 32. Język Słowiański i Rosyjski.

W. J. 1808
dla 1011
W. J. 1808

TRESC SPRAWY

O Exempcyo Dóbr Białynicz JO. Xcia Jmci Dominika Radziwiłła Ordynata Ołyckiego i Nieswiszkiego J. IMPERATORSKIEY MOSCI Kamerhera i Kawalera.

Z

JOO. XXtami Xawerym Kuchmistrzem Litew: Michałem Kleofasem Podskarbib Litew: Ogińskiemu Kawaler Orderow.

Szacunek iaki łączył dwa znakomite Domy JOO. XXżąt Radziwiłłow z Domem JOO. XXżąt Ogińskich był pobudko, że Konsyderowane były Proźby JOO. XXżąt Ogińskich, i exempcyja dóbr Białynicz wstrzymywana była — Nieposzedł JO. Xże Radziwiłł Ordynat iak tylko drogą zachowywanego ciągle do Domu JOO. XXżąt Ogińskich szacunku od daty obięcia rządu dóbr swoich od 1804 Roku niepozywał JOO. XXżąt Ogińskich, lecz tylko przystoynemi propozycyami lat trzy przewlekał, pozwał nareszcie o Exempcyą w 1807 i iak tylko JO. Xięcia Podskarbiego Ogińskiego zaszła Proźba, aby do czasow Kontraktow Nowogródz: 1808 Roku był wstrzymany proces tak wraz JO. Ordynat zalecił, do tego terminu zawieść postępek prawny, iakoż w 1807 gbra 25 przywołana Sprawa na ugodzie zawieszoną została.

Dziś iuż JO. Xże Radziwiłł widzi siebie bydź usprawiedliwionym, że przystępuje do Sprawy, gdy zdaie się dopelnione są wszystkie obowiązki szacunku ze strony Domu XXżąt Radziwiłłow dla JOO. XXżąt Ogińskich, że zaś przynosi Sprawę niezawodnie exempcyiną, i w tym terminie zyskać ią powinien krótkie specyfikuje zatym dowody.

Dóbr Białynicz przed Rokiem 1685 byli Dziedzicami XXżąta Sapiehowie, Władysław i Jan Sapiehowie dzieląc się Dobrami Białynicze na schedę Andrzeia Sapiehy destynowali, dział w 1677 Junii 25 postanowili, nazaiutrz w Trybunale Litew: przyznali.

Andrzej Sapieha Białynicz Aktorem zostawszy, Żenie swoiey Joannie Chodkiewiczównie 156,000. zapisał, 50,000. złch gotowymi opłacił, z czego od Żony kwitowany został przez Dokument w Aktach Lubel: 1678 sabbatho post festum S. Lucis Evangelistae sprawionym.

A

Re-

Reszta zaś summy 106,000 zł: zostawszy dłużnym, postanowił z Żoną swoją natę sumnę Dokument dożywotni zastawny na wszelkich Dobrach, a szczególnie na Białyniczach w Grodzie Lubell: przyznany 1678. Feria 4ta ante festum Sanctorum Simonis et Juda Apostolorum.

Z żoną Chodkiewiczówną Andrzei Sapieha niezostawił potomstwa i pierwey odniey z szedł z tego świata Władysław Sapieha Brat rodzony naturalny sukcesor został Białynicz, aktorem, ten o wyprzedaż Dóbr Białynicz wszedł w umowę z JOX. Katarzyną z Sobieszyno Radziwiłową Podkancelarzyna i Hetman: Litt: za dziedzictwo Dóbr Białynicz sumnę 406.000 złch naznaczywszy 300,000, złch do rąk własnych odebrał a do zapła-cenia 106,000 złch mocą opisow Brata dla Bratowey Andrzeiowej z Chodkiewiczów Sapieżyney JO. Xżnę Radziwiłową z obowiązał, Prawo doży-wocia dla Bratowey swoiey nienaruszane warował i tak Dobra Białynicze z Wsiami Moszonicza Większa Moszenicza mnieysza, Mokrowicza, O-leszkowicze, Hoyną Lankow, Rohacz, Szyłowicze, Trylesin Wieś poddań-ską Trylesin Wieś Ziemiańska, zapakule Horowatka. Osowiec, Siemia-żynka, Oxcienczewicze, Zamoczule, z Wsiami i Jabiakkanci po zeyściu Kurcza do Białynicz powróconemi z miasteczkiem Białyniczami i dalsze-mi Nomenklaturami JO. Xżenie Radziwiłowey wyprzedał przez prawo w Roku 1685 Apr: 28 datne tegoż czasu w Metrykach Litt: przyznane z pie-czentarstwem Jana Karola na Dolsku Dalskiego Mar: Litt: Krzysztofa Bia-łożora Chorążego Litt: Stefana Alexandrowicza Podkomrz: Grodzien: któ-re widzieć z ekstraktem aktykacyi Trybunalskiey.

Obok Kupna Dóbr Białynicz i zaliczenia summy 300,000 złch zanie, JO. Xżna Radziwiłowa dała Władysławowi Sapiezie assekuracyą iż 106,000 złch o-placi Jochanie Chodkiewiczównie Andrzeiowej Sapieżyney od męża na Bia-lyniczach opisane i że do obtycia tych Dóbr nie w przód widzie az do-żywocie Jochanny Andrzeiowej Sapieżyney skończy się albo znią o to do-browolnie umowi się — Widzieć 1685 Apr: 28 assekuracyą JO. Xiężney Radziwiłowey Władysławowi Sapiezie wydany w ekstrakcie.

Szanowała JOXżna Radziwiłowa do żywocie Andrzeiowej Sa-pieżyney zostawiła okupno tych dóbr synowi swoiemu po-którey śmierci gdy Andrzeiowa Sapieżyna zesła a z tą dożywocie skończyło się, Xże Karol Radziwił Kanclerz Litt: wydał konsens do okupna Dóbr Białynicz Lindorfom Starostom Mścislawskim którzy okupiwszy Białynicze sum-ną 105,000 zł: też Dobra zastawnym sposobem zaieli zajmując i to co s pod possessyi Kurcza wyszło.

Lindorfowie possydując doczesnie Białynicze a równe do zasta-wney summy mając Prawo gdy śmierć Lindorfa zakro-czyła sama Lindorfowa powtórzyła za męście za Marciana Ogińskiego Wdy Witebskiego i tym sposobem possessya zastawna Dóbr Białynicz weszła w dom JOOXXżat Ogiń-skich związki szacunku łączące te domy były zasadą do-browolności XXżat Radziwiłow że Dóbr swoich s podpo-sessyi XXżat Ogińskich nie odbierali, Marszałek Ogiński gdy obojętność przyiazni okazał w ówczas Xże Radziwił Wda Wileń: Hetman Litt: do okupna Dóbr Białynicz przy-

przystąpił, wydał do okpuna tych Dóbr Obwieszczenie które w 1760. Xbra 5o podane Eor: 51. w Grodzie Orszań: w Autentyku zdowodem zeznane składa się.

Tenże JOXże Michał Radziwił dał Instrukcyą Kamińskiemu i Ordynans Borowikowi aby do Dóbr Białynicz udali się summę 106,000 zł: Ogińskim odłożyli Dobra obieli Inwentarz zwyciągnięciem intrat sporządzili, obwieścił swoje dyspozycye mieszkańcom, Białynicz przez Uniwersał, a przez drugi zalecił aby intraty i opłaty starą moneto wnoszone były, Czytać.

1761. Mar: 21. Ordynans Borowikowi.

1761. Mar: 5o. Instrukcyą Kamińskiemu.

1761. Mar: 5o. Uniwersał o obięciu.

1761. Mar: 51. Uniwersał o monecie.

Byli Kamiński i Borowik w Białyniczach summę 106,000 zł: Ogińskim składali, lecz Jgnacy i Helena Ogińscy summę nie przyieli raz więc w Grodzie Orszań: a za nie przyięcie w Grodzie Mscisl: summa 106,000. zł: prezentowaną i liczoną była a Ogińscy o nieprzyięcie summy nie postąpienie Dóbr Manifestowani, widzieć.

1761. Apr: 21. 25. 25. i 27. prezentacyą summy 106,000 zł: w Białyniczach i Grodzie Orszań: czyniono.

1761. Apr: 25. Proces w Grodzie Orszań: zanesiony.

1761. Maia 1. w Grodzie Miń: powtórny prezentacyą.

Potyłu solennościach JOXże Michał Radziwił Wda Wileński Hetman Litt: przyszedł do Trybunału i na Sądzie Trybunalskim summę za Białynicze 106,000 zł: dla Jgnacego i Heleny Ogińskich położył, Trybunał kazał tę summę za wiadomością kancellaryi Ziemskiej Wileń: w Klasztorze XX. Jezuitow przy kościele S. Jana rezydujących Deponować czytać.

1761. Maia 14. Dekret Trybunału Litt:

Na skutek Dekretu Trybunalskiego summa 106,000 zł: za Dobra Białynicze w Klasztorze XXży Jezuitów Wileń: za wiadomością Kancellaryi Ziemskiej Wileńskiej zlokowaną została dowod nato poniżej okazany będzie.

Pozlokowaniu summy Jgnacy i Helena Ogińscy o Exempcyą do Trybunału Litt: pozwani zostali, widzieć.

1761. Junii 25. podany Eor: 26. w Grodzie Orszań: zeznany Pozew Ogińscy w Trybunale Litewskim nie stawali, zakroczył więc 1761. 8bra 8. nie stanny Dekret ze wskazem summy 110,000. zł: który XXta Radziwiłowie przywodząc do skutku wydali roku.

1761. 8bra 16. a 19. w Grodzie Orszań: zeznane obwieszczenie, za którym gdy nastąpił poiazd Ogińscy Exekucyi wzbronili iak to przeświadcza Jacka Kniazia Zyiemskiego Sędziego Grodz: Miń: Litt: poiezdzy roku

1761. 9bra 5o. list poiezdzy wydany.

Tak o kontrawencyą Dekretow iakoteż w porządku Konwki-cyi wydany został po Ogińskich powtórny Pozew Ru.

1761 gbra 15 a 14 w Grodzie Oszmiań; zeznany.
Niestaneli powtórnie Ogińscy zaszedł więc drugi dekret a w porządku prawnym ultymarnym 1761 Xbra 12 ze w skazem summy 210,000, i z wolnym Dóbr Białynicy obięciem do którego exekucyi wydane zostało Roku
1761 Xbra 17 Eor: 19 w Grodzie Orszań: zeznane obwieszczenie.

Użyty do podania Dóbr Białynicz Jacek Książ Żyżemski Sędzia Głny Miński przybywszy do Dóbr Białynicz dzieło podania Dóbr do dnia 26 Januar; odroczył widzieć.
1762 Januar 14 odroczenie.

W dniu zodroczenia wypadłym przybył Żyżemski do Dóbr Białynicz dla Exekucyi w ów czas Franciszek Rabczycki Ekonom Białynicki podał Żyżemskiemu Cedulę że gdy o dekret kontumacyjny Panstwo iego procesum Juris Intentarunt więc on Exekucyi broni Żyżemski Urzędnik i niedbały i nierozstropny przyiowski tak próżną Cedulę beczynnje odiechał i wydał list poiezdzy widzieć.

1762 Januar. 26 list poiezdzy o tą drugą kontrawencyą, iuż po ultimarney konwikcyi pozwani zostali Ogińscy raz trzeci do Trybunału Litt. przez zapozew w Roku

1762 Xbra 13 podany Eor: 15 w Grodzie Orszań. zeznany.
Nie ustawał process po ultimarney konwikcyi, bo w Roku 1763 Augusta 2 Ogińscy do Trybunału Litt. pozwani zostali, składa się Roku 1763 Augusta 3 podany a 4 w Grodzie Orszańskim zeznany pozew.

Gdy ultimarna konwikcyja w skazow summy 210,000 zaięła toć obięcie dóbr Białynicz bez żadnego odkładu summy następować powinna była, niedbałość tylko Jacka Kniazia Żyżemskiego sprawiła, że on występnie na exekucyi za ultymarnym Dekretem znalazł się cedulę mizerną Ekonomu akceptował, lubo summa 106,000 złot. odłożoną za Dekretem Trybunalskim była, lat trzy summa 106,000 złotych w całości leżała XX. Radziwiłłowie mając drugie tyle w skazow na ultimarney konwikcyi dla własnych potrzeb w części większej summę z lokacyi w lat trzy odebrali w miejscu więc instrumentu locationis wydane zostało w tym względzie świadectwo Adama Kossakowskiego w 1763 gbra 10 które czytać.

Będący w procederze powyższym XXta Radziwiłłowie i Ogińscy odumarli, XXta więc Karol Woiewoda Wileński Hieronim Podkomorzy Litewski, Radziwiłłowie pozwali do Trybunału Litewskiego Helenę Kasztelanową Wileńską Michała Hetmana Litewskiego, Xawerego Kuchmistrza Litewskiego Ogińskich składa się Roku

1784 7bra 26 podane Eor. 27 w Grodzie Orszańskim zeznany pozew.

Umarł JOX: e Hieronim Radziwiłł oyciec dzisiejszego Xcia Ordynata Xze Karol Woiewoda Wileński, iako aktor i imieniem JOXcia Dominika Radziwiłła Podkom. Litewskiego synowca nieletniego współ Aktora, Michała Xawerego Ogińskich pozwał do Trybłu Litt. składa się Roku

1787 gbra 6 podany Eor. 9 w Grodzie Orszańskim zeznany po-
zew. za którym dla rewolucyow kraioowych nie przysło do
konkluzyi procederu, a Opieka JOXcia Ordynata tego pro-
cederu nie knntynuowała.

Od Roku 1760 ciągle o exempcyą wiedziony proceder ultimarna na
Ogińskich konwikcyą w skutkach swoich wstrzymana, czy nie
przeświadczyła, że XXta Radziwiłłowie więcey ceniąc zwią-
ki z domem Ogińskich do possessyi dóbr Białynicz nie przy-
szli, niżeli iako mieli w słuszności zawadą, czas więc jest, a
by JOOXXta Ogińscy wzajemnie ceniąc słuszność zbliżyli
się do dobrowolnego dóbr oddania, ile dy Statut w Artyku-
le 19 z Rozdziału 7 na pierwszym terminie exempcyą decy-
dować zaleca, a Konstytucya 1764 Roku wszelkich broai
przed decydowaniem exempcyi Dyllacyi, lecz obok iey ni-
znaczenie kopią spraw i akta przeznaczyć każe, prezentacya
summy w Białyniczach w Grodzie Orszańskim i Miń. była w
1761 czyniona, upor Ogińskich sprawił, że summa nie przy-
jęta a dobra niesłusznie zadzierżane.

Summa zastawna 106,000 złotych 1761 Maia 14 na Trybunale Li-
tewskim położoną została w lokacyą oddana XX. Jezuitom Wi-
leńskim, lat trzy bez użytecznie ze szkodo XXat Radziwiłłow
leżała, a w tym ciągu ultimarnie Ogińscy skondemnowali się
i wskaz summy zł. 210,000 Dekretami Trybunalskimi decy-
dowany został, lubo Ogińscy zmarli i od osobistych win u-
słoniłi się, lecz został wskaz summy nie zniesiony, należałoby
więc dzisiay, bez żadnego odkładu summy decydować exem-
pcyą, lecz JOXże Ordynat oświadcza, że składa w ten moment
summę 106,000 złotych złoży w każaym terminie zostawując
poślednieyszey drodze upomnienia się o skutki wskazaney De-
kretami Trybunalskimi summy.

Od datty Roku 1760 od momentu odkładaney summy w dobrach
Białyniczach, należy się z dóbr Białynicz kalkulacya, szcze-
gólnie od datty, położoney summy na Trybunale Litewskim,
a koniecznie i nie odstępnie od datty ultimarney konwikcyi.

Konsensa Lindorfom wydane Dokumenta do Białynicz służące,
Inwentarze własność i wielość tych dóbr stanowiące są infun-
do Białynicz, te są potrzebne, tak do Aktow kalkulacyi ia-
koteż weryfikacyi tych więc komportacya przez Ogińskich na-
stępować powinna, a ztąd Sąd Główny Litewski nayprzód
przyjęcie summy zastawney 106,000 złotych Polskich J100.
XX. Ogińskim nakaże exempcyą tych dóbr i inekwitacyą do
nich natychmiast zapisze użycie pomocy władzy wykonawczey
wolność dozwoli akta kalkulacyi Inkwizycyi i weryfikacyi za-
determinuie komportacyą konsensow Inwentarzow i wszelkich
papierow do dóbr Białynicz służących ca termin do Kancel-
laryi przeznaczy; kopią spraw zapisze w decydowaniu rochley
inekwitacyi przewodniczy naymocniey sama słuszność, Xiężna
bowiem Sobieszczyna Radziwiłłowa Podkomorzyna Hetma-
nowa Litewska w 1685 Roku summę za Białynicze 300,000

Handwritten marginal notes in brown ink, partially illegible.

złotych zaliczyła obowiązała się do żywocie Andrzeiowej Sapięzyney, szanować i iey za 106,000 złotych Possesją te Dobra za część 4tą summy, to iest na 106,000 złł: zastawną, aż dotąd posiadane nader wielkie XX. Ogińskim czynili zyski, albowiem prócz Miasta Białynicz siedm oddzielnych Folwarkow, iako to Białynicze, Poczopek, Trylesin, Bierczowka, Rudnia, Horodow, Byczgow, Wsi dwadzieście dwie iako to, Rohacz, Chwoyna, Łankow, Szyłowicze, Poczopek, Trylesin Zapakule, Horwatka, Mielnik, Oleszkowicze, Mokrowicze, Olsinka, Moszczenica mała, Meszczenica wielka, Osowice, Zabawy, Zabłocie, Siekierka, Siermiażonka, Zamoczule, Chlewicza, i Axinkowicze, Puszcza towarowa i tysiące Włok ziemi składają ogół Białynicz, dziś one dwa razy większą czynią intratę, iak iest na nich summa zastawna, prócz bowiem tych zyskow iaki Dom XXżąt Radziwiłłow pozwolił XXżetom Ogińskim, iaką sam ponosił stratę uważyć należy bowiem w 1685 Roku 500,000 złłch za Białynicze zapłacone, dotąd to iest przez lat 125. użytku Skarbowi XXżąt Radziwiłłow nieczynili, lecz strata każdorocznego 7. następowała procentu, która tych procentow strata wynosi przez te lat 125 złł: 2,585,000 alboż w słusznosci nie są pobudki do decydowania nayrychleyszey Inekwitacyi.

O co i Pozew

*Całkowicie o Skarbowi
Radziwiłłow*

1800 - mar 19
w Departamencie
Zgin. Wremier

Salmonowicz Adwokat

TRESC SPRAWY

JO. Xcia Dominika Radziwiłła Ordyn: Olyckiego i Nieswi-
zkiego JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Kamerhera
i Kawalera o exempcyą dóbr Białynicz.

Z JWW. Xawerym Kuchmistrzem Litt: Michałem Kleofasem
Podskarbin Litt: Ogińskimi Kaw. Orderow —

Raz to dziesiąty przechodzi iak ciągle JOO. Xtta Radziwił-
łowie przychodząc o exempcyą dóbr Białynicz do Sądu nie
zyskują iey, albo dla kondemnowania się Kniaziow Ogiń-
skich, albo dla użyczanych im dylacyi — Lubo Kniazio-
wie Oginscy zaprzeczyć nigdzie niemogli swojej tylko su-
mowney na Białyniczach possessyi, tyle wszakże byli szczę-
śliwi, że otrzymali zwłokę procederu, z której iak wido-
czny zysk na possessyi mieli, tak otwartą krzywdę dziedzi-
com JOO. XX. Radziwiłłom zadali —

Dobra Białynicze ze wszystkimi attynencyami między wielą do-
brami były w Aktorstwie Kazimierza Lwa Sapiehy Podkan:
Litt: ten testamentem swoim na tych dobrach dożywoice bratu
swemu Krzysztofowi Sapiezie zapisując sumnę 20,000 złch
dla potomstwa iego płci męskiej przeznaczył, i possessyą
dożywotnią Krzysztofowi Sapiezie, a synom iego zastawną
determinowawszy, dziedzictwo tych dóbr na cztery schedy
w dział równy zapisał, Hilaremu Połubińskiemu Pisarzowi
Poll: Litt: Annie Sapieżance Naruszewiczowey Referendar:
Synowicy, Annie Sapieżance Wnuczce i Szemetom Siestrza-
nom Stryiecznym — iakto przeświadcza

1655 Lipca 30 datny a 1663 Augusta 2 w Tryb: Litt: akty-
kowany testament —

W skutek tego testamentu dobra Białynicze zostały przy do-
żywociu Krzysztofa Sapiehy i zastawie iego Synow, Aktor-
stwem zaś z tego testamentu szczyjąc się Połubiński, Naru-
szewiczowa i Szemiotowie toż Aktorstwo wybyli Krzyszto-
fowi Sapiezie i iego żenie —

Hilary Połubiński Pisarz Polny Litt: część 4tą dóbr Białynicz na
siebie z testamentu Kazimierza Leona Sapiehy przychodzącą
wyprzedal Krzysztofowi Sapiezie iak dowodzi

1661 Julii 13 datne eorun: 19 w metrykach Litt: Kancel:
mniejszy przyznanc prawo wieczysto przedaźne, i intro-
missya przy nim 1661 Julii 20 czyniona eor: 21 w metry-
kach Litt: zeznana —

Anna Sapieżanka Naruszewiczowa Referendarzowa część 4tą na
siebie z testamentu przynależną wyprzedala Krzysztofowi
Sapiezie Kray: Litt: iak to dowodzi

1662 Xbra 13 datne a 1665 7bra 25 w metryk: Litt: Kancelaryi mnieyszey przyznane prawo wieczysto predażne — Anna Sapiieżanka schodząc ze świata bezpotomną, przez testament Aktorstwo dóbr zostawiła swoim sukcesorom iak się to czyta w testamencie

1667 Januar: 25 czynionym a 1668 Augusta 18 w Trybunale Litt: aktykowanym —

Kazimierz Leo Sapięha Krzysztofa Sapięę wyznaiąc w testamencie bratem obok tego Annę Sapiężankę Wnuczką swoją utytułował, niemógł więc być nikt bliższym po Annie Sapiężance sukcesorem iak potomstwo Krzysztofa Sapięhy brata Podkan: Litt: albowiem Naruszewiczowa była synowicą a Szemiotowie i Połubiński Siostrzanami Stryiecznymi — Jakoż po Annie Sapiężance scheda została przez sukcesyą przy Aktorstwie potomkow Krzysztofa Sapięhy —

Kazimierz Jarosław i Melchior Szemetowie iuż po zeyściu Anny Sapiężanki część w Białyniczach przynależną wybyli Helenie z Solomerecza Krzysztofovey Sapiężnyey Kracyczney Litt: w skutek predaży w possesyą dziedziczną przez intromissyą podali iak się składa

1672 Apr: 16 czyniona a 1672 Maia 5 w Grod: Orszań: zeznana a 1673 8bra 6 do Akt Ziem: Orszań: przeniesiona —

Dalsi Szemiotowie równie swoje pretensorstwo do Białynicz wybyli Helenie Krzysztofovey Sapiężnyey za summę 14,000 złch a to w Roku

1675 9bra 12 iak to przekonywa regéstr papierow w którym prawo oryginalne z ekstraktem Trybunalskim i listem na przyznanie specyfikacie, a które papiery z archiwum Xżąt do sprawy dawniey wyięte zatracone zostały —

Wyprzedawszy Szemetowie część w Białyniczach Krzysztofovey Sapiężnyey, gdy opłatę summy mieli uchybioną, manifestowali Sapiężnę o nieopłacenie w Roku 1674 Junii 6 w Ziem: Orszań: i pozwawszy otrzymali Dekret kontumacyyny 1674 Febr: 10 — Jak się to czyta w tymże regéstrze —

Po śmierci Krzysztofa Sapięhy, żona Helena Krzysztofova Sapiężyna będąc na dziedzictwie synow dożywotnicą i z nabycia części Białynicz aktorką, dobra z pod swego posiadania postąpiła synom do działu a tak Stanisław Andrzej i Władysław Sapięhowie dobrami dzieląc się, dobra Białynicze ogólnie wzięte otaxowali, i na schedę Andrzeia Sapięhy przeznaczyli z warunkiem opłacenia reszty summy Szemetom za dziedzictwo części Białynicz przez nich przedaney należney — czytać

1677 Junii 28 dział Sapięhow postanowiony, w Trybunale Litt: aktykowany —

Od daty ostatniego od Szemetow nabycia Sapięhowie ogólnemi dobrami Białyniczami iako iuż dziedzictwem rządzili, a przychodząc do działu, całość Białynicz do działu otaxowa-

xowali i na schedę Andrzeia przeznaczyli — Andrzej Sapieha z działu braci dziedzic Białynicz resztę summy Szemetom za dziedzictwo umówioney opłacił, i rządził się dziedzictwem aż do daty śmierci —

Andrzej Sapieha iako dziedzic Białynicz, mając żonę Johanę Chodkiewiczównę, dla niey dożywocie i sumnę 100,000 złch na Białyniczach opisał przez dokument w zamku Włodzimirskim przyznany — czytać

1678 Februar: 12 datny eor: Junii 17 w zamku Włodzimir: przyznany dokument dożywotni od Andrzeia Alexandra Sapiehy Johannie Chodkiewiczównie żenie wydany —

Prócz obciążenia dożywociem dóbr Białynicz, ieszcze Andrzej Sapieha wydał prawo zastawne trzyletnie w summie 100,000 złch na ogólne dobra Białynicze i ich attynencye żenie Johannie Chodkiewiczównie Andrzeiowej Sapieżyney, i to prawo zastawne w Trybunale przyznał — widzieć

1678 Maia 14 datne a 1679 8bra 10 w Tryb: Litt: przyznane prawo trzyletnie zastawne —

Gdy umarł Andrzej Sapieha pozostała żona iego Johanna Chodkiewiczówna Andrzeiowa Sapieżyna na skutek męża dokumentow tak do zastawney w 100,000 złch, iakoteż dożywotniey possessyi w dniu 17 Maia Roku 1684 intromitowała się — iak świadczy

1681 Maia 17 czyniona, eor: 24 w Grod: Orszań: zeznana intromissya —

Po śmierci Andrzeia Sapiehy possessya Białynicz przeszła do Andrzeiowej Sapieżyney tak do iey dożywocia iakoteż zastawy, a dziedzictwo do brata Władysława Sapiehy Krayczego Litt: ten o wyprzedaż dóbr Białynicz wszedł w umowę z JO. Xźnią Katarzyną z Sobieszczyna Radziwillową Podkan: i Hetm: Litt: za dziedzictwo ogólnych dóbr Białynicz sumnę 500,000 złch do rąk własnych odebrał, a do zapłacenia summy zastawney i szanowania dożywocia Andrzeiowej Sapieżyney bratowej swoiey wedle opisow Andrzeia Sapiehy Xźną Radziwillową zobowiązał, i tak dobra Białynicze z Wsiami Moszenica większa Moszenica mnieysza, Mokrowicze, Oleskowicze, Choyna, Łankow, Rohacz, Szyłowice, Trylesin Wieś poddanych, Trylesin Wieś Ziemiańska, Zapakule, Horowatka, Osowiec, Sieniażonka, Oksieniczewice, Zamoczule, z dalszemi Wsiami i folwarkami po zeyściu Marszałka Kurcza powróconemi, z miasteczkiem Białyniczami i dalszemi nomenklaturami JO. Xźnie Radziwillowej wyprzedał iak się składa

1685 Apr: 28 dattne, tegoż Roku Maia 4 w Assesoryi Litt: przyznane a 1765 8bra 20 w Trybunale aktykowane prawo wieczysto przedażne od Władysława Sapiehy Xźnie Katarzynie Radziwillowej wydane, w oryginale z susceptą przyznania Marcyana Ogińskiego, i ekstraktami Trybunalskiemi oraz listami do Woznych dla intromitowania —

Obok kupna dóbr Białynicz i zaliczenia za nie summy 500,000

złch Xżna Radziwiłłowa dała Władysławowi Sapieżie assekuracją, że do obięcia dóbr Białynicz niewprzód wnidzie, aż dożywocie Andrzeiowej Sapieżyney skończy się, i sumę zastawną opłaci — widzieć 1685 Apr: 28 assekuracją Xiężney —

Szanowała Xiężna Radziwiłłowa dożywocie Andrzeiowej Sapieżyney, i kiedy zesła, obowiązani byli szanować tę posesyą iey synowie, lecz iako swoim dziedzictwem swobodnie zarządzali XXta Jerzy Józef Podczaszy Litt: Karol Stanisław Mar: Litt: Radziwiłłowie synowie Michała Kazimierza i Katarzyny Sobieskiey Radziwiłłow, dzieląc się dobrami po rodzicach pozostałemi dobra Białynicze z dalszemi na schedę Jerzego Józefa Radziwiłła Podczasz: Litt: przeznaczyli, i ten odłożenie za te dobra summy zastawney 100,000 złch na siebie przyjął obowiązek — czytać

1688 Junii 4 postanowiony, a osobnym dokumentem w Mielniku przyznany utwierdzony dział z osobną specyfikacją dóbr i intrat oraz zastawnych długów —

Johanna Chodkiewiczówna Andrzeiowa Sapieżyna rozpisując sumę 100,000 złch na Białyniczach będącą, część znaczną iey zapisała matce swey Izabelli Lackiey Chodkiewiczowej, do opłaty rozpisanych części zobowiązała, a w całkowitey summie 100,000 złch obięcie i dzierżenie dóbr Białynicz matce poruczyła aż do oddania tey summy przez Władysław Sapieżę — czytać Roku

1686 Maia 15 datny a 1687 Augusta 30 w Grod: Słonim: aktykowany testament —

Izabella Lacka Chodkiewiczowa w skutek testamentu swey córki Andrzeiowej Sapieżyney, dobra Białynicze w zastawną posesyą obiąwszy, też zastawną posesyą przelała Kazimierzowi Dominikowi i Eleonorze z Woynow Ogińskim Starost: Gorzdow: a to w Roku

1696 Augusta 14 datnym a 1698 Marca 25 w Grod: Nowog: aktykowanym przelewem —

Kazimierz Ogiński mając dobra Białynicze w zastawie, wypuszcza one Józefowi Łuskinie w summie 8000 TBch a pożyczwszy później TBch 1125 u Jana Kazimierza i Krynstyny z Abramowiczow Lindorfow Star: Mścislaw: wydał im plenipotencyą do okupna Łuskiny i posiadania Białynicz w summie 9125 TBch, w której plenipotencyi wyraznie dokłada że ma majątność sumowną Białynicze — czytać

1726 7bra 2 datną eor: w Trybunale Litt: przyznaną plenipotencyą —

Za tą plenipotencyą, gdy Lindorfowie okupili Łuskinę, Kazimierz i Eleonora Oginscy wydali prawo zastawne na dobra Białynicze w summie już TBch 11,220 w którym prawie piszą, że majątność ich Białynicze prawem zastawnym należą, tymże prawem wypuszcza się — czytać

1727 9bra 11 dattne a 21 w Grod: Orszań: oraz 1733 Januar: 26 w Trybunale Litt: aktykowane prawo zastawne —

Lin-

Lindorfowie zastawnym prawem posiadając Białynicze gdy sam Lindorf żyć przestał Lindorfowa powtórzyła zamęcie za Marcyana Ogińskiego Wwody Witebs: imężowi swemu wlewk na possesją i summę zastawną wydała w Roku 1733 Julii 10 dattny a 18 w Sądach Kapturowych Woiew: Witeb: przyznany —

Marcyan Ogiński mając na Białyniczach summę przelewa tę summę i possesją zastawną Ignacemu i Helenie Ogińskim Obozным Litt: i ci za tym przelewem weszli do zastawney Białynicz possesyi iak dowodzą Roku 1742 gbra 11 eorun: 22 w Magdebur: Witebsk: przyznany wlewk i tegoż czasu czyniona a 15 w Grod: Orszań: zeznana in-tromissya —

Z tego krótkiego opisania ta się niezawodna okazuje pewność, że Kazimierz Leo Sapieha Podkan: Litt: przeznaczając dla Krzysztofa Sapiehy brata swego dożywocie na Białyniczach a potomstwu płci iego męskiej summę 20,000 złch zastawnym obyczaiem opisał, i lubo dziedzictwo testamentem determinował w dział równy między Hilarego Połubińskiego, Naruszewiczową Referendar: Annę Sapieżankę i Szemetow — Wszelako Połubiński w Roku 1661 Julii 15 Naruszewiczowa w 1662 Xbra 15 Krzysztofowi Sapieżie dziedzictwo wybyli, Anna Sapieżanka Wnuczka Kazimierza Leona Sapiehy przez testament 1667 Januar: 25 zostawując dziedzictwo successorom, zostawiła ie potomstwu Krzysztofa Sapiehy brata Podkanclerzego, po którym Szemetowie iedni w Roku 1672 drudzy w Roku 1675 dziedzictwa swe w Białyniczach Helenie Krzysztofowej Sapieżyney wyprzedali, i iuż Krzysztof i Helena Sapiehowie niewątpliwemi wówczas ogólnych Białynicz byli dziedzicami —

Ze po śmierci Krzysztofa Sapiehy, nietylko, że żaden z kon-sukcessorow testamentem Leona Sapiehy naznaczonych do żadney części Białynicz nie przypowiadali się, działu nie prentendowali, ani pretensyi o dziedzictwo niemieli, lecz owszem Szemetowie o resztę summy za dziedzictwo umowionej przez manifest i Dekret kontumacyyny w Ru 1674 Febr: 10 upominali się — Ze tak niedysputowane dziedzictwo Sapiehow dóbr Białynicz przez Helenę Krzysztofową Sapieżyną matkę do działu synom postąpione w dziele ogólnie szacowane przyszło na schedę Andrzeia Sapiehy z obowiązkiem opłacenia reszty summy Szemetom za część zbytą w Białyniczach należney —

Ze Andrzej Sapicha zostawszy ogólnych dóbr Białynicz dziedzicem przez nikogo o żadną schedę niekłócony swobodnie dziedzictwem urządził i iako na swoim niekwestyonowanym dziedzictwie żenie Johannie de domo Chodkiewiczównie dożywocie w 1678 Roku przyznany prawem opisał, a w tymże Roku w Trybunale Litt: przyznane zastawne w summie 100,000 złch wydał żenie swej prawo zastawne, że gdy umarł żona de domo Chodkiewiczówna na ogólnych

dobrach Białyniczach jako dziedzictwie męża dożywocie i zastawę rozciągnęła i w Roku 1687 Maia 17 intromitowała się —

Ze po bezpotomnych zeyściu, Andrzeia Sapięhy dziedzictwo dóbr ogólnych Białynicz przez nikogo nieprzeczone przeszło do ięgo brata Władysława Sapięhy Kraycze: Litt: i ten w Ru 1685 Apr: 28 prawem wieczności Xżnie Katarzynie z Sobieskich Radziwillowey wyprzedał, z ostrzeżeniem szanowania dożywocia Andrzeiowey Sapięzyney bratowey swoiey, na co osobny wziął Assekuracyyny dokument, że sama Xiężna Radziwillowa szanując dożywocie Sapięzyney niemoęła wchodzić w possessyę a synowie iey Jerzy Józef Podczaszy Litt: Karol Stanisław Mar: Litt: Radziwillowie dzieląc się dobrami po rodzicach pozostałemi dobra Białynicze na schedę Jerzego Józefa Radziwilla przeznaczając do opłaty summy zastawney 100,000 złch obowięzali — że iak Aktorstwo dóbr Białynicz ani Krzysztofowi i Helenie Sapięhom, ich synom, i Andrzeiowi Sapięzie z działu aktorowi, Władysławowi Sapięzie przedającemu i XXtom Radziwillom temi dobrami dzielącym się ciąęgle niekwestyonowane było, tak nieprzecznę cięęglę zastawnę tylko possessyę exekwowanę przez Ogińskich byłę —

Nayprzęd przez Johanęę de Domo Chodkiewiczównę Andrzeiowę Sapięzynę za dożywotnim i zastawnym prawem od mężę wydany, która po mężu razem z dobrami wszelkie do dziedzictwa słuęące papiery zaięęła —

Powtóre z testamentu Andrzeiowey Sapięzyney, possessyę zastawnę Izabelli de Domo Łackiey Chodkiewiczowey, od Roku 1686 do Roku 1696 —

Potrzenie z przelewu Izabelli Chodkiewiczowey Kazimierza Ogińskiego.

Poczwarę z wydania Prawa zastawnego na 8000 TBch Łuskiny. Popięę z plenipotencyi i Prawa zastawnego Kazimierza Ogińskiego Lindorfów —

Poszóste z przelewu Lindorfowey w powtórnym zwięzku Marcyanowey Ogińskiej — Marcyana Ogińskiego —

Posiódme z przelewu Marcyana Ogińskiego Ignacego i Heleny Ogińskich —

W tych wszystkich przechodach i opisach w każdym punkcie wyznana zastawnę possessyę, obok niedysputowanego Sapięhow wprzęd a potym XXtt Radziwillow dziedzictwa nie innę stanowić moę konkluzę, iak bezsprzecznę exemptionę do której JOO. XXtta Radziwillowie przystępowali — Xięęże Michał Radziwill Wwoda Wileń. Hetman Litt: chcęc dobra Białynicze exymować wydał do okupnę tych dóbr obwieszczenie Roku

1760 Xbra 50 podane eorun: 51 w Grod: Orszań: zeznane które się składa.

Tenęże Xięęże Radziwill dał instrukcyę Kamińskiemu i ordynans Borowikowi aby do dóbr Białynicz udał się, summę zastawnę

wną Ogińskim odłożyli, dobra obięli, inwentarz z wyciągnięciem intrat sporządzili, obwieścił swoje dyspozycje mieszkańcom Białynicz przez uniwersał, a przez drugi zalecił, aby intraty i opłaty starą monetą wnoszone były — czytać

- 1761 Marca 21 ordynans Borowikowi
- 1761 Marca 30 instrukcją Kamińskiemu
- 1761 Marca 30 uniwersał o obięciu
- 1761 Marca 31 uniwersał o monecie.

Byli Kamiński i Borowik w Białyniczach, summę większą iak należała bo 106,000 złch Ogińskim składali, lecz Ignacy i Helena Oginscy newszedzszy do Białynicz iak tylko za przelewem zastawney possessyi, summy nieprzyjęli, raz więc w Grodzie Orszań: a za nieprzyjęciem w Grodzie Mińskim summa 106,000 złch prezentowana i liczoną była, a Oginscy o nieprzyjęcie summy i niepostąpienie dóbr manifestowani — widzieć

1761 Apr: 21-23, 25 i 27 prezentacją summy 106,000 złch w Białyniczach w Grodzie Orszań: i Mińskim czynioną.

1761 Apr: 25 Proces w Grodzie Orszań: zaniesiony.

1761 Maia 1 w Grodzie Mińskim powtórnią prezentacją.

Po tytu solennościach JO. Xiążę Michał Radziwiłł Wwda Wileń: Hetman Litew: przyszedł do Trybunału, i na Sądzie Trybunalskim summę za Białynicze zł: 106,000 dla Ignacego i Heleny Ogińskich położył, Trybunał kazał tę summę za wiadomością Kancellaryi Ziem: Wileń: w Klasztorze XXży Jezuitow przy Kościele S. Jana rezydujących deponować — czytać

1761 Maia 14 Dekret Tryb: Litew:

Na skutek Dekretu Trybunał: summa zł: 106,000 dla Ignacego i Heleny Ogińskich za dobra Białynicze w Klasztorze XXży Jezuitow Wileń: zlokowaną została, a Ogińscy o Exempcyą do Trybunału Litew: pozwani zostali, widzieć

1761 Junii 25 podany Eorun: 26 w Grodzie Orszań: zeznany Pozew — Ogińscy w Trybunale Litt: niestanęli, zakroczył więc 1761 8bra 8 niestanny Dekret ze wskazem summy 110,000 zł: którego XXżęta Radziwiłłowie przywozząc do skutku wydali Ru

1761 8bra 16 a 19 w Grod: Orszań: zeznane obwieszczenie, za którym gdy nastąpił pojazd Ogińscy exekucyi wzbroniłi iak to przeświadcza Jacka Kniaźia Zyżemskiego Sęd: Grod: Miń: Ru

1761 9bra 30 list poieżdży wydany.

Tak o kontrawencyą Dekretow, iakoteż w porządku konwikcyi wydany został po Ogińskich powtórny Pozew Ru

1761 9bra 13 a 14 w Grodzie Orszań: zeznany — Niestanęli powtórnie za tym Pozwem Ogińscy, zaszedł więc drugi Dekret, a w porządku prawnym ultymarny Ru 1761 Xbra 12 ze wskazem summy 210,000 zł: i z wolnym dóbr Białynicz obięciem do którego exekucyi wydane zostało Ru

1761 Xbra 17 Eorun: 19 w Grod: Orszań: zeznane obwieszczenie.

Użyty do podania dóbr Białynicz Jacek Książ Zyzemski Sęd:
Grod: Miń: przybywszy do dóbr Białynicz dzieło podania
dóbr do dnia 26 Januar: odroczył, widzieć

1762 Januar: 14 odroczenie Zyzemskiego.

W dniu z odroczenia wypadłym przybył Zyzemski do dóbr
Białynicz dla exekucyi, w ówczas Franciszek Rabczycki
Ekonom Białynicki podał Zyzemskiemu cedulę, że gdy o
Dekret kontumacyyny państwo iego processum juris inten-
tarunt, więc on exekucyi broni podaniem tak nikczemnym
ceduły, tyle przekonał Zyzemskiego, że on odstępując obo-
wiązku swego, przyjął od Ekonomy cedulę i beczynnje
odiachał wydając list poieżdzy Ru

1762 Januar: 26 — O tę drugą kontrawencyą iuż po ulty-
marney konwikcyi pozwani zostali Ogińscy raz trzeci do
Trybunału Litt: przez zapozew Ru

1762 Xbra 15 podany Eorun: 15 w Grod: Orszań: zeznany.
Nieustawał proces po ultymarney konwikcyi, bo w Ru 1763
Aug: 2 Ogińscy do Tryb: Litt: pozwani zostali, składa się
Ru 1763 Augusta 2 podany a 4 w Grod: Orszań: zeznany
Pozew.

Gdy ultymarna konwikcyja wskazow summy 210,000 złł: zaię-
ła, toć obięcie dóbr Białynicz bez żadnego odkładu sum-
my następować powinno było, występność tylko Jacka Zy-
zemskiego sprawiła, że on na exekucyi za ultymarnym De-
kretem słabym dla Ekonomy Białynickiego znalazł się i
cedulę nikczemną akceptował, lubo summa odłożona za
Dekretem Trybunał: była, lat trzy summa odłożona w ca-
łości leżała, XXżęta Radziwiłłowie mając drugie tyle wska-
zow na ultymarney konwikcyi dla własnych potrzeb w czę-
ści większey summę z lokacyi w lat trzy odebrali, a reszta
zginęła, widzieć w miejscu instrumentu locationis wydane
świadectwa Adama Kozakowskiego 1763 gbra 10.

Będący w procederze powyższym XXżęta Radziwiłłowie i O-
gińscy odumarli, XXżęta więc Karol Wwda Wileń: Hiero-
nim Podkomor: Litew: Radziwiłłowie pozwali do Trybu-
nału Litt: Helenę Kaszte: Wileń: Michała Hetmana Litt:
Xawerego Kuchmistrza Litt: Ogińskich, składa się

1784 7bra 26 podany Eorun: 27 w Grod: Orszań: zeznany
Pozew.

Umarł Xiąże Hieronim Radziwiłł Oyciec Xięcia Ordynata,
Xiąże Karol Wwda Wileń: iako Aktor i Imieniem JO.
Xcia Dominika Radziwiłła Podkomor: Litt: Synowca nie-
letniego współ-aktora pozwał Michała i Xawerego Ogiń-
skich do Tryb: Litt: składa się

1787 gbra 6 podany Eor: w Grod: Orszań: zeznany Pozew, za
którym dla rewolucyy Kraiowych nie przyszło do kon-
kluzyi procederu, a Opieka JO. Xcia Ordynata tego pro-
cederu z niewiadomych pobudek nie kontynuowała.

Za przyysciem JO. Xięcia Ordynata do Rządu dóbr, i wyzna-
czeniem przez Ukaz Imienny Sądu Głł: na Sprawy Xcia,
w któ-

8

w którym szczególnie co do wykupna dóbr bez zwłok i appellacyi decydować Sprawy zalecono — JO. Xiążę Ordynat pozwał JWW. Ogińskich, lecz na żądanie JW. Podskar: w przypadnieniu pierwszym Sprawy aktorat na ugodzie zapisanym został, to wyiednawszy JW. Podskar: Ogiński w miejscu traktowania o interes oddalił się za granicę, i gdy powtórnie przypadła Sprawa zwlekał kilka sesy i doczekał limity Sądu Głgo — W trzecim zaś przypadnieniu wymówił się od powrótu dóbr dylacją Kopii Spraw i komportacją, ukazując, że sam Xiążę Radziwiłł przez swoją žalobę prosił praw zastawnych i Inwentarzy komportacyi — W dzisiejszym terminie już żadna byź nie może zwłoka, lecz że niebronno iest o mię prosić, wniesie zapewna te żądania JW. Podskar: Ogiński.

Nie można tey zaprzeczyć prawdzie, bo do iey wsparcia złożyli sami JWW. Ogińscy w komportacyi dowody, że od Andrzeia Sapiehy ogólnych dóbr Białynicz z działu między Bracią Dziedzica, dobra ogólne Białynicze nie wyszły innym prawem, iak dożywotnim zastawnym Zenie Andrzeia Sapiehy wydanym, od tey równie prawem zastawnym dostały się Lackiey Chodkiewiczowey, od niey Ogińskiemu, i przechodząc przelewami nie weszły do Ogińskich iak prawem zastawnym w stopniu Andrzeiowey Sapięzney — Tey okupno nie do innych należało Aktorow iak do Władysława Sapiehy po Andrzeiu Sapiemie Dziedzica — Jakoż w przelewie swoim czyli Testamentie Andrzeiowa Sapięzyna od tego patrzyć okupna Matce swey Lackiey Chodkiewiczowey kazala, który gdy przyznany prawem Dziedzictwo dóbr Białynicz wybył Xźnie Radziwiłlowey, tak nie może dziś byź żadna względem okupna Białynicz dysputa. Weyście JWW. Ogińskich do Białynicz iest nie inne iak do zastawney possessyi, bowiem Izabella Lacka Chodkiewiczowa przelala w Ru 1696 Aug: 14 Kazimierzowi Ogińskiemu prawo zastawne od Andrzeia Sapiehy Zenie iego wydane a sobie Testamentem zapisane, Kazimierz Ogiński Lindorfom w 1727 gbra 11 nic innego nie nadał iak zastawną possessyą, dokładaiąc, że sam iest summownym na Białyniczach Possesorem — Lindorfowa Mężowi Marcyanowi Ogińskiemu, temu który przyznanie przedaży od Władysława Sapiehy Xźnie Radziwiłlowey wydaney przyymował nie co innego przelala iak zastawną possessyą — Marcyan Ogiński, Ignacemu Ogińskiemu w 1742 gbra 11 znowu samę tylko zastawną possessyą ustąpił, a tak od daty działu Sapiehow od Roku 1677 do daty weyścia Białynicz zastawney possessyi do Ignacego Ogińskiego lat góra 80 minęło iak przez zastawne Andrzeia Sapiehy prawo, iego a następnie Władysława i XXżat Radziwiłłow Dziedzictwo exkwowane było, zawsze przy wyznaniu nie zaprzeczoney zastawy — Możnaż ieszcze żeby było strudnione, gdy od Roku 1760 ciągly o Exempcyą utrzymuie się proceder —

Możnaż dozwolić zwłoki dla tego że niezaprzeczonemi Ogińscy są dotąd Possessorami zastawnemi.

Kiedy to iest pewnością że Andrzeia Sapięhy Białynicz Dziedziectwo przez nikogo niebyło dysputowane, gdy iego na Białyniczach dane dla Zony dożywocie i zastawa przez samychże Ogińskich wlewkiem nabyta i exekwowana, ostateczny za niedysputowanym Andrzeia Sapięhy aktorstwem i gruntowny stanowi dowod, gdy Ogińscy samę tylko zastawę wlewkiem nabywszy do iey possessyi przyszli, tak dziś między Dziedzicem dającym na swych dobrach zastaw, a zastawnikiem żadna inna i ustronna kwestya o Dziedziectwo ani przyięta ani rozpoznawana bydź nie może, lecz prosto sama tylko exempcyja i powrót dóbr, tak iak one odeszły — Zastawnika iest powinnością oddać dobra, gdy mu powraca się summa za którą on docześnie dóbr nabył, wymyślać zaś iemu kwestye kognicyjne i obok exempcyi do kognicyi podrzucać, nie tylko że z nauki praw niegodzi się, lecz iest występnością przeciw publiczney wierze z iaką każdy Dziedzic oddaie w zastaw swe dobra — Nader by więc nieprzyzwoitym było krokiem, żeby w tey czystey exempcyjnej sprawie od Roku 1760 ciągnącej się, ieszcze JWW. Ogińscy tentowali o zwłoki, któreby chyba z iakieys dla JWW. Ogińskich względności dozwolone bydź mogły, lecz ani z nauki prawa, ani z gatunku sprawy ani ze słuszności.

Gdyby rygor praw był ściśle exekwowany, dawnoby XXżęta Radziwiłłowie powróceni byli do swoiey Białynicz własności, a przeciwnie JWW. Ogińscy za summę zastawną 100,000 zł: niezbieraliby przez lat kilkadziesiąt intrat z Białynicz większych w jednym Roku od zastawney summy, Statut Litt: w Art: 42 z Roz: 4 rzecz o wykupno dóbr z pod zastawy rokiem zawitym sądzić zaleca, w słowach „ Naypier-
„ wiew kto kogo pozwie o zastawę ku braniu pieniędzy, cho-
„ ciay strona pozwana niestanie na roki pierwsze, tedy
„ przecię Sąd niema odkładać na dalsze drugie roki, ale
„ na pierwszym roku iako na zawitym pierwiew wysłucha-
„ wszy dowodu strony powodowey iako o tym niżej opi-
„ sano toż ma wskazanie czynić i wwiązanie stronie powo-
„ dowey dać wzięwszy od niego pieniądze do urzędu i
„ przy xiegach Sądowych mają bydź położone do tego cza-
„ su aż strona pozwana ich weźmie „ XXżęta Radziwił-
łowie od Ru 1760 ciągly o wykupno wiedli proceder, na
pierwszym Roku zyskać powrót dóbr powinni, ultymarną
konwikcyą przewiedli, summę zastawną złożyli, przecięż
obrótami swemi Ogińscy wszystko bezskutecznym uczyni-
li, lubo ciąglą niezaprzeczoną z ramienia Andrzeia Sapięhy
nadaną zastawną possessyą exekwowali — Alboż ieszcze te-
raz godzi się przestępować dla Ogińskich prawa ?

Sątatut w Art: 30 z Roz: 3 stanowi w słowach „ A gdzieby ten
„ komu takowe Imie ludzie grunty puszczone były, na to
„ obesłanie urzędowe niedbajac tego puścić nie chciał, ten

„ ta-

9
„ takowy przeciwny ma być pozwany do Urzędu Grod: na
„ Rok zawity jako o gwałtowne wybicie z spokojnego dzier-
„ żenia „ XXżęta Radziwillowie w Ru 1760 Urzędownie
o okupnie obwieścili, Ogińscy nietylko za obwieszczeniem
dóbr niepostąpili, lecz po ultymarney konwikcyi wzbronili,
mogąc ieszcze czymkolwiek exempcyą zamitrężyć.

Art: 12 z Roz: 7 usuwając dawność na zastawne dobra, stanowi
w słowach „ Chcemy też mieć i ustawujemy aby każda za-
„ stawa i dług pożyczany dawności Ziemskiej niemiał, i
„ wolno będzie wszelkiemu Dziedzicowi odłożywszy sum-
„ mę pieniędzy przed prawem za zastawę Dziedzictwa swe-
„ go, dóść tak za prawem swoim przyrodzonym i jako-
„ kolwiek nabytym. „

Art: 19 z Roz: 7 stanowi następnie „ Chcemy mieć i ustawu-
„ iemy iż każdy rok za pozwy złożony, o każdą rzecz za-
„ stawną ma być zawity pod straceniem prawa, a od któ-
„ rego czasu będzie pozwany zastawnik o to, że na roku
„ w zapisie pomienionym pieniędzy brać nie chciał, wtedy
„ ten który zastawę dzierży od tego czasu niema więcej
„ Imion psować, i żadnych dochodów i pożytków brać, a coby-
„ kolwiek po położeniu pozwow z onego Imienia wziął, o to
„ Dziedzic wszedłszy w dzierżenie Imienia, ma tego zasta-
„ wnika pozwać na rok zawity do prawa i tey szkody swey
„ dochodzić, a Urząd powinien będzie one szkody za do-
„ wodem słusznym na własney majątności iego wskazać i
„ odprawę postępkim prawnym uczynić. „

Za pierwszym pozwem nastąpić powinna exempcyja, i zasta-
wnik oddać dobra za pierwszym pozwem powinien pod
straceniem swego prawa — Od Ru 1760 kilkanaście pozwow
mieli Ogińscy do exempcyi, ultymarnie skondemnowali się,
stracili wedle tey ustawy swoje prawa, wszelako dziś ie-
szcze posiadają dobra, od pierwszego pozwania, że pienię-
dzy zastawnych brać nie chcieli, niemocni byli z dóbr Bia-
łyńicz żadnych dochodów wybierać, wybierali wszakże w Ru
jednym więcej iak cała summa zastawna — Alboż można
daley pozwalać wybiegom.

Artykuł 20 z Roz: 7 stanowi w słowach „ Ustawujemy ieśliby
„ kto mając od kogo Imie w zastawie, w większey summie
„ tę zastawę komu inszemu zastawił etc. i tego słusnie
„ zapisem dowiodł, iż nie w większey summie tylko w tey
„ którą na prawie położył tę rzecz zastawił, takowy pie-
„ niądze oddawszy rzecz swoją ma wziąć, a ten który na
„ cudzą rzecz większą summę da, na Isccu sobie tego niech
„ patrzy, coby nad zwyż pierwszey summy dał — Czy
„ większą, czy mniejszą summę Ogińscy za przelewami o-
„ placili, gdy Andrzej Sapięha w stu tysięcy złłch dobra
Białynicze Zenie swey prawem zastawnym zawiodł, tak
dzisiay żadna niemoże być kwestya o wielość summy.

Kons: 1764 Roku w Sprawach exempcyynych broniąc zwłok i
appellacyi, tak iak w Sprawach expulsyynych od reindu-
kcyi,

keyi, tak w exempcyynych od inekwitacyi poczynać zaleca —
Konstytucya 1766 Ru dodając registr summaryyny Ziem:
i Grodom ostrzegła, że Sprawy exempcyjne w tych rege-
strach wedle Statutu Litt: sądzone bydź mają — Równie
Konstytucya 1768 Ru Sprawy exempcyjne wedle Statutu
Litt: sędzić w Litt: postanowiła — Do tych praw stosując się
Ukaz Imienny, Sąd Głny niniejszy na Sprawy Xcia Ra-
dziwilla wyznaczający, szczególną dał regułę, że w ogólno-
ści tego Sądu Dekreta o wykupno dóbr mają bydź do exe-
kucyi doprowadzane niezważając na podawane appellacye.
Natura dzisiejszey sprawy iest nie inną iak otwartą i prostą
exempcyą — Andrzej Sapiehaniekwestyonowany przez niko-
go ogólnych Dóbr Białynicz dziedzic, wydał Zenie swey de
Domo Chodkiewiczownie prawo zastawne i dożywotnie, ta
po śmierci męża przez Jntromissyą do zastawy weszła, a
Testamentem sumnę i zastawną possessyą matce Jzabelli
Lackiey Chodkiewiczowey zapisując aż do oddania zasta-
wney summy przez Władysława Sapiechę matce posiadać
dobra Białynicze dysponowała, Władysław Sapiecha Xźnie
Radziwiłłowey dobra Białynicze wyprzedał, od Lackiey
Chodkiewiczowey przelewami zastawa przyszła do Ogiń-
skich, w stopniu Andrzeia i Władysława Sapiehow JO Xią-
że Radziwiłł przychodzi do okupna — Coż iest obojętnego
do decydowania exempcyi. — I możnaż tey otwartey exem-
pcyney sprawie inny narzucić tytuł — Jakoż sami JWW.
Oginscy niezaprzeczają naturze tey sprawy, kiedy Xiąże
Radziwiłł o samo okupno dobr pozwał JWW. Ogińskich,
Oginscy w pierwszym do sądu Gł. przysięciu nieburzyli re-
gestru Summaryynego i gatunku sprawy, lecz na ugodzie za-
pisując za niedoysciem z tegoż rejestru rozprawę przyjąć
zaręczyli, w drugim terminie akceptowali registr, a w trze-
cim wyniesli pozew nieterminowy do rąk stawaiącego od
Xcia adwokata, i lubo rzeczy w dowodzie i osobne od spr-
awy exempcyney wypisali, wszelako przeciw Prawu Kon-
stytucyi 1784 R. niezyskali łączenia, tylko w samey rekon-
wencyonalności. —

Konstytucya bowiem 1784 R. rzeczy dowodzić swoiey i poszu-
kiwać każe przez pozew terminowy na dobrach lub do
rąk samey strony podany, w Grodzie lub Ziem: zeznany —
w Ewazyi zaś tylko pozwała czasu sprawy podawać pozwy
i za niemi nie wygrywać w dowodzie, lecz oczyszczać się
i uwalniać się od zarzutów. — Stosownie do tey Konstytu-
cyi sąd Głny dał łączenie przez słowa „ Ponieważ Konsty-
tucya 1784 R. iedynie pozwy rekonwencyonalne przy
przypadnieniu sprawy plenipotentowi do sprawy należącemu
podawać dozwoliła, gdy zaś podany do łączenia Aktorat
iest wyniesiony za pozvem w dniu dzisiejszym stawaiące-
mu od Xcia Radziwilla Adwokatowi podanym, przeto
sąd Głny Litt: Wileń: w stosunku wezwaney Konstytu-
cyi takowy aktorat w samey rekonwencyonalności łączy,,

Przez

Przez takie łączenie Aktoratu nieprzyjęto rzeczy nowej w dowodzie JWW. Ogińskich, tylko w Ewazyi, która gdy kończy się na prawie zastawnym Andrzeia Sapiehy przelewami do Ogińskich dostałym, tak wedle niego odbior summy iest przyzwoity, to iest w iakiey monecie i ilości, i iakie z possessyi są pretensye. — Ostatecznie ieszcze Sąd Głny zadekrydował w iakim rodzaju sprawę sądzić przedsiębierze, gdy napisał w słowach „ Sąd Głny Litt: Wileń: „ w dowodzie Xcia Radziwiłła o Exempcyą przyniesionym „ i wedle pozwu iego kopią spraw i komportacyą na Xciu „ Kuchmistrzu i Grafie Podskar: Ogińskich wszelkich praw „ do tey sprawy służących, a w rekonwencyonalności na „ Xciu Radziwille etc. uznaię. — Dana komportacya i dylacya na dowod samey tylko sprawy exempcyney, po spełnieniu którey niegodzi się nic innego dekrydować iak samę tylko sprawę exempcyyną, gdyż dekret sądu Gł. iest rozwiązaniem od którego Ogińscy niezakładali appellacyi lecz się im kontentowali. — Nadto sami JWW. Ogińscy odpowiednią żalobę przy sprawie wydaię iako w sprawie exempcyney nie z innego do łączenia podawali rejestru iak summaryynego, w którym żadna kognicya aktorstwa mieścić się niemoże, i z którego niewolno spraw kognicyynych łączyć, atak nie inna iest sprawa iak exempcyyna i w tym tylko widoku przyjęta, w której gdy dylacya kopii spraw i komportacyi wyszła, tak iuż żadna zwłoka bydź niemoże, ani powtorzona dylacya —

JWW. Ogińscy za przelewem prawa zastawnego wszedłszy do zastawney possessyi przez Jntromissyą 1742 gbra 11, niemaią żadnego tytułu przychodzącemu w stopniu Andrzeia i Władysława Sapiehow Xciu Radziwiłłowi do okupna zarzucać lub krytykować Andrzeia Sapiehy aktorstwo, gdy iego iako aktora prawo zastawne wlewkiem nabywaię upoważnili iego dziedzictwem wolne rozrządzenie się — Statut w Ar: 91 z Roz: 4. lat 10 niekwestyonowane dziedzictwo od wszelkich uwalnia obiekey i nieporuszonym dziedzictwem mianuie, od daty wyprzedaży naypóźniejszych Szemetow od R. 1675 do daty działu Sapiehow, Krzysztof i Helena Sapiehowie lat 4ry, dziedzicami od nikogo niekwestyonowanemi zostawali, ich synowie w R. 1677 dzieląc się, Białynicze do działu iako dziedziczne otaxowali i na Schedę Andrzeia przeznaczyli, Andrzej Sapieha dożywocie i zastawę na swoim dziedzictwie ogólnych Białynicz opisuię żenie, iawnie w Trybunale Litt: przyznaię zastaw swoje ogłosił dziedzictwo i spokojnie do daty śmierci do Roku 1681 Maia 17 urządzal, w którym Roku żona do zastawy i dożywocia weszła, a tak biorąc od ostateczney Szemetow wyprzedaży od 1675 do 1681 lat 8 było spokojne dziedzictwo, tém władał Władysław Sapieha i wyprzedał Xźnie Radziwiłłowey w Roku 1685 — a tak iuż lat 12 Sapiehow niekwestyonowane będąc Aktorstwo, przeszłe do domu XXżatt Radziwiłłow aż do daty

Roku 1742 w którym Ignacy i Helena Oginscy wlewem zastawy nabyli lat 70 przez nikogo niezaskarżone Sapiehow i XXżąt Radziwiłłow dziedzictwo niemoże być naganiane tym bardziej od zastawnego possessora —

Ukaz Rządzącego Senatu w dniu 9 Febuar: Roku 1799 wyszły, lat 10 dawności na wszelkie pretensye zamierzając, już swój wyterminował zamiar, a w tym ciągu nikt JO. Xcia Radziwiłła ani Sapiehy wyprzedawcy successorow o dziedzictwo Białynicz niezakłócił ani pozywał, i sami JWW. Oginscy niepozywali, pozwali wprawdzie Adwokata Xcia Radziwiłła do którego bynajmniej dziedzictwo Białynicz niestosuje się, i niezyskali w dowodzie Aktorstwa Białynicz łączenia, lecz tylko w sprawie exempcyney w rekonwencyonalności — Co żadnym nieiest poparciem w dowodzie Aktorstwa dóbr — Gdyż Statut w Art: 45 z Roz: 3 takie upominanie za żadne nieprzyymuie — słowa Prawa „, wszakże „, ten kto się upomina ma się tego upominać przez listy „, nasze Hospodarskie i Ziemskie upominalne i pozwy, po- „, zywając go ku prawu i stanowiąc się za pozwy, a ktoby „, listy upominalne abo pozwy wzięwszy u siebie dzierżał, „, strony ku prawu niepozywał i listow upominalnych u- „, rzędownie niedawał, takowe upominanie za upominanie „, u prawa niema być przyymowane “ Od Roku 1779 i wyżey Oginscy przez lat 10 niepozywali Xcia Radziwiłła, prawnie iak powyższe przepisało prawo nie upominali się, lubo o exempcją ciągle byli prozekwowani, więc oni stracili prawo robić iakiekolwiek JO. X. Radziwiłłowi obieky e, a tym bardziej zatrudniać exempcją — Podanie Adwokatowi Xcia pozwu nieterminowego, niemoże być nazwane za pozwanie samego Xcia Radziwiłła, za wprowadzenie sprawy w dowodzie o Aktorstwo, a przeto dawność i wedle Statutu Litt: i Ukazu Senackiego wyterminowana, uwolniła Xcia Radziwiłła Aktorstwo od wszelkich obieky —

Nadto Sąd Główny w skutek Imiennego Ukazu ogłosił powszechnie i zamierzył pod upadkiem każdego pretensyi aby do dnia 1 Januaryi Roku 1809 każdy pozwał Xcia Radziwiłła w swoich pretensyach — JWW. Oginscy lubo o exempcją przez Xcia Radziwiłła dóbr Białynicz pociągnięni zostali, żeby Andrzeia Sapiehy, Władysława iego brata a następnie XXżąt Radziwiłłow Aktorstwo Białynicz było nieważne, do podniesienia tych praw i Aktorstwa Xcia Radziwiłła niepozwali, a więc ieśli mieli zamiar nieprzyzwoity zastawnikowi burzyć swego prawodawcy Prawa, toć go stracili przez upadek Ukazem Imiennym i postanowieniem Sądu Głggo zamierzony — Ze nieterminowy pozew do rąk Adwokata podali, bynajmniej tego niewytłumaczają za prawne pozwanie, bo czy można za pozvem nieterminowym Adwokatowi podanym zburzyć Andrzeia i Władysława Sapiehow a następnie Xżąt Radziwiłłow dziedzictwa i ich Prawa, gdy Ukaz Imienny pozwanie pod utratą pretensyi samych aktorow

11

row przepisał, dodając, że prawnym i terminowym sposobem, dotąd Xiążę Radziwiłł przez JWW. Ogińskich w dowodzie zburzenia Praw Andrzeia i Władysława Sapiehow i swoich niepozwany, tłumaczyć się nieobowiązany względem ich dobroci, których żadna obiecywa poniżyć niepotrafi — a JWW. Ogińskim niepozostaie iak uszanować słusność i z dóbr zastawą dzierzanych ustąpić. Tu więc gdzie stracone iest JWW. Ogińskim do obiektowania Praw Sapiehow i XXżąt Radziwiłłow prawo, gdzie sama tylko iawna zostaie sprawa exempcyyna, czy można sklonić się do żądań JWW. Ogińskich żeby im dozwolić zwłok w sprawie, i przy czym to można dopełnić, gdy niema od JWW. Ogińskich pozwanego Xcia Radziwiłła Domowi JWW. Ogińskich plenipotencyi, co zapomniawszy o tym, że Andrzeia i Władysława Sapiehow a następnie XXżąt Radziwiłłow dziedzictwo lat kilkadziesiąt nienaganiane było, że JWW. Oginscy prawo zastawne Andrzeia Sapiehy wlewkiem nabywszy do zastawney tylko przyszli possessyi. Nie powinni opaczne roznosić wmawiania, że Ogińscy są Białynicz dziedzicami, lecz raczy dopilnować aby dawności i upadku nie przepuścić, a prawnie i w czasie pozwać — Rozniesienie fałszywey opinii niepomozie do obrony zley sprawy i niebędzie wrażeniem na zerwanie sprawy — Przyiąć dziś należy ostateczną konkluzją i uleż prawom i słusności których exekucyi Xiążę Radziwiłł dopomina się —

XXta Radziwiłłowie w Roku 1760 Xbra 30 do okupna wydawszy Ogińskim obwieszczenie, summę zastawną z przewyszką 106,000 złch w dobrach Białyniczach odkładali, w Grod: Orszań: w Roku 1761 Apr: 25, Maia 11 w Grodzie Mińskim składali, nareszcie za Dekretem Trybunalskim zlokowali — Upor Ogińskich sprawił, że summa nieprzyięta a dobra niesłusznie zadzierżane — pozwani w Roku 1761 Junii 25 ultymarnie dali się kondemnować i dwukrotne domierzyli sprzeciwieństwo broniąc exekucyi — Lubo więc dzisieysi JWW. Oginscy win niestannych płacić iako sukcesorowie nieobowiązani, wszelako temu samemu Roku, stopniu i punktu prawnemu uleż są winni co ich antecessorowie a to wedle Art: 22 z Roz 4 —

A ztąd kalkulacyą z dzierzania dóbr Białynicz zdać obowiązani — Konstytucya 1726 Roku uwolniła zastawnych possessorow od kalkulacyi, lecz wtedy, kiedy przez dziedzica zastawnik nie iest okupywany — kiedy zaś zastawnik zbrania się przyięcia summy winien iest zdać rachunek z intrat gdyż Statut w Artykule 19 z Roz: 7 od tego momentu w którym zastawnik o nieprzyięcie summy pozwany zostanie, żadnych iuż z dóbr dochodow i pożytkow brać zabrania, lecz dziedzicowi powrócić każe, a urzędowi poleca wskazać — Jakoż poslednieysze Konstytucye 1766 i 1768 zastawnikow wedle Statutu sądzić deklarowały — Od daty odkładaney zastawney summy do daty pozwania to iest od Roku

1761 Junii 25 szczególnie od daty położenia summy na Trybunale, a koniecznie i nieodstępnie od daty ultymarney konwikcyi z dóbr Białynicz winni są JWW. Oginscy zdać rachunek, i intraty powrócić, i Sąd od tego uwolnić niemoże — albowiem gdy prawo mówi, że urząd powinien będzie dochody wszelkie wskazać dla dziedzica, toć niewypada iak exekwować prawo, i klemencyi niedopuszczać się bo ta Konstytucyą 1726 Roku iest Sędziemu zakazana — — Jakaż racya żeby dla JWW. Ogińskich Prawa bez znaczenia zostawić, czy dla tego, że upornie nieprzyjęli summy, że ultymarnie kondemnowali się, że poiazdy urzędowe sztucznie bezskutecznemi czynili, że ciągle dylacyami ochraniaли się, że i dziś ieszcze o to się domagać będą. Nic nie ma coby usłaniało od kalkulacyi, a przeto ią nakazać od daty Roku 1761 Junii 25 należy — Obok tego akt weryfikacyi —

Zwlekaiąc JWW. Oginscy konkluzyą procederu i ultymarnie konwinkuiąc się, byli przyczyną nader wielkich kosztow, broniąc dwukrotnego poiazdu urzędowego, dwukrotnym penom ulegli. Cztery późniejsze w Roku 1765 od urzędnikow Sliznia, Mężyńskiego, Musnickiego i Chodźki obwieszczenia do obięcia dóbr Białynicz bezskuteczne, pomnożyły koszta, których powrót dziś należy, a wszystko szczegółami biorąc przenosi górą 60,000 złch a tak tę summę za expensa Sąd Główny na JWW. Ogińskich wskaże —

Termin possessyi zastawney przez Andrzeia Sapiehy do dnia 11 Maia iest przywiązany toiest wedle terazniejszego kalendarza do dnia 29 Apryla: Sąd Główny w tym dniu obięcie dóbr Białynicz dla JO. Xcia Ordynata przeznaczaiąc przyjęcie summy zastawney 100,000 złch w dobrach Białyniczach JWW. Ogińskim nakaże, gdy zaś po śmierci Andrzeia Sapiehy żona iego de Domo Chodkiewiczówna wszelkie z dobrami Białyniczami zabrała do Aktorstwa dóbr papiery, ograniczenia, zamiany i inwentarze, gdy te wszystkie z przelewem possessyi doszły do possessorow zastawnych Ogińskich i in fundo dóbr znajduią się, gdy Oginscy w przelewach zastawney possessyi o znajdowaniu się iuris papierow poświadczyli, przeto Sąd extradycyą wszystkich papierow obok exolucyi summy zastawney na JWW. Ogińskich przeczaczy —

Do decydowania niezwłoczney do dóbr Białynicz inekwitacyi przewodniczą powyżey cytowane Prawa, słusność interesu, i ta uwaga, że Xżna de Domo Sobieska Radziwiłłowa Hetmanowa Litt: w Roku 1685 summę za Białynicze złch 500,000 zaliczyła, a obowiązując się do dóbr Białynicz pod trwaiącym Andrzeiowej Sapięzyney dożywociem nieprzychodzić, iey zastawną w 100,000 złch possessyą zabezpieczyła, te dobra za część 4tą summy dotąd przez różne wybiegi posiadane, czyniły nader wielkie zyski, albowiem prócz miasta Białynicz siedm oddzielnych folwarkow iakoto: Białyni-

12
lynicze, Poczopek, Trylesin, Bierczowka, Rudnia, Horodow,
i Byczkow, Wsi dwadzieścia dwie iakoto: Rohacz, Chwoyna,
Łankow, Szyłowicze, Poczopek, Trylesin, Zapakule, Horowatka,
Mielnik, Oleszkowicze, Mokrowicze, Olsinka, Moszczenica mała,
Moszczenica wielka, Osowicze, Zabawy, Zabłocie, Siekierka,
Sierniazonka, Zamoczule, Chlewica, i Axinkowicze, Puszcza towar-
na i tysiące włok ziemi składają ogół Białynicz, dziś one dwa
razy większą czynią intratę iak iest na nich summa zastawna —
XXtta Radziwillowie 300,000 złch za dziedzictwo zapłaciwszy
kilkadziesiątletni znoszą proceder dopominając się exempcyi —
a tak Sąd Główny onę zadecyduje z uskutecznieniem powyższych
proźb —

O co i Pozew.

1809 marca 1914, w Wilnie
w Szkiełkach Litw. 2go urocz.
nego Departamentu
Produkt. O Białymie
zestrony Ksi. Kadziwilla
2.
Oginielemi -

O. G. I. P. O. P. A.

1809 Mai 22 Salmencwic dowolac
w...
m... Litt...

Suplement do Głosu

JO. Xcia Dominika Radziwiłła Ordynata Ołyckiego i Nieswiskiego o Exempcyą Dóbr Białynicz z powodu złożonych przy zaprzysiężeniu wierności komportacyi nowych papierów, z których konieczność uchylenia żadaney przez JWW. Ogińskich adcytacyi iasno dowodzi się.

Jak z komportowanych pierwey papierow otwarćie ta dowodziła się prawda że po Testamencie Lwa Sapiehy Podkom: Litt: 1655 Lipca 30. czynionego Krzysztof i Helena z Sołomerecza Sapiehowie ogólnych Dóbr Białynicz zupełnemi i aktualnemi zostali Dziedzicami, a po nich Andrzej i Władysław Sapiehowie, tak z nowo przy zaprzysiężeniu złożonych taż pewnośc staćie się już niedysputowaną.

Andrzej Sapieha który po Rodzicach i z działu z racią uczynionego został ogólnych Białynicz Aktorem wieczystym, wszystkie do tych Dóbr służące a dziedzictwo jego wspierające papiery miał przy tychże Dobrach, uczynił żonę swoią Joanna Chodkiewiczową Panią dożywotnią Dóbr Białynicz i Macieiewa, a nadto sto tysięcy złłch prawem zastawnym na Białyniczach oparł, umarł bezpotomny, żona zajmując Dobra dożywociem zaięła z papierami do tych Dóbr służącemi — z bratem męża swego naturalnym następcą Władysławem Sapiehą w Ru 1681 Aug: 5. czyniąc postanowienie dożywocia Dóbr Macieiewa za opłatą summy złłch 22,420 Władysławowi Sapiezie odstąpiła, do tych Dóbr tylko papiery oddała, a za Białynicze przy dożywociu [swoim i zastawie utrzymując, papiery na te Dobra zatrzymała.

Andrzejowa Sapieżyna schodząc ze świata Testamentem swoią Posseszyą zastawną Białynicz przeniosła w ręce Matki Jzabelli Lackiey Chodkiewiczowey i ta zajmując Białynicze zaięła papiery do Aktorstwa tych Dóbr służące, a wchodząc z Kazimierzem i Eleonorą Ogińskiem i w umowę o przelew zastawy iak Dokumentem Assekuracynym 1696 Augusta 14. wydać Oryginalny przelew i papiery Białynicze oddać zaręczyła, tak uskuteczniła to przez przelew w Grodz: Nowogr aktykowany — ieden tylko w Domie Chodkiewiczow pozostał Dokument lecz i ten w Kopii znajduje się, co do wierności swoiey drugim Dokumentem wsparty.

Oginscy bowiem za odstąpienie przelewem Possesyi Białynicz płacili Chodkiewiczowey sumnę złłch sto ośm tysięcy: iak o tym przekonywa Assekuracya Chodkiewiczowey Ogińskim 1696 Augusta 14. dnia wydana, że za przelew brali na sumnę 120,000 złłch, wydali więc Pacowey iako Matce i Opiekunce Chodkiewicza 1696 gbra 29. Assekuracyą, że po wykupnie Dóbr Białynicz z pod ich zastawy przez Dziedzicow, nie będą rościć pretensyi do Chodkiewiczow o sumnę 12,000 złłch, wzajemnie od Pacowey wzięli rewers że tę Assekuracyą Chodkiewiczowie, będą ukrywać i nie prezentować — iakoż dogodziło się żądaniu O-

gińskich, bo Chodkiewiczowie assekuracyi nie okazali; do Akt nie po-
dali, i dziś w Kopii przez Ogińskich złożona zgodna jest z rewersem
Pacowey, którey rzetelności Xiąże Ordynat nie uymnie.

Oginscy za przelewem Lackiey Chodkiewiczowey w stopniu Andrzeiowey
Sapiezyney do zastawney Białynicz wszedłszy Possesyi, zabrali razem
tych Dóbr papiery, które Krzysztofa i Heleny Sapiehow Rodzicow,
Andrzeia i Władysława synow Aktorstwo upewniali, a przelewając też
zastawę, w każdym przelewem zastawney Possesyi Białynicz wyrzekli, że
oddają sumowną swoją Possesją z papierami Juris Białynickiem, i dla
tegoż to JWW. Ogińscy autentyczne Dokumenta Sapiehow Dziedzic-
two utwierdzające w komportacyi złożyli, przed której spełnieniem
papiery ukrywając, zdradzali przyczynę ze Xtta Radziwiłłowie w poszu-
kiwaniu papierow nie słusznie napastowali i pozywali Sapiehow i Chod-
kiewiczow.

Ogińscy za przelewem Chodkiewiczowey w 1696 Augusta 14. do zasta-
wney w stopniu Andrzeiowey Sapiezyney Dóbr Białynicz przyszedłszy
Possesyi, też Possesją sumowną Białynicz exekwując na Dokumentach Idę:
1696 9bra 20. od Benedykta Sapiehy Opiekuna Chodkiewiczow i Te-
kli Pacowey Matki zoddania summy zastawney Ogińskim wydanych,
1726 7bra 2. Assekuracyi i Plenipotencyi od Ogińskich Lindorfom
do okupna Łuskiny, 1727 9bra 11. Prawie przelewnym zastawnym
od Ogińskich Lindorfom, 1733 Julii 16. Przelewem Lindorfowey Mar-
cianowi Ogińskiemu danym, 1742 9bra 11. Prawie przelewnym od
Marciana Ogińskiego Jgnacemu i Helenie Ogińskim służącym i Intro-
missyi — Na własnych tych Dokumentach Ogińscy exekwując Pra-
wo zastawne Andrzeia Sapiehy żonie wydane, exekwowali tym samym
niezaprzeczone tegoż Andrzeia i brata jego Władysława Sapiehow
Dóbr Białynicz Dziedzictwo, te doputy było ważne u Ogińskich puko
o exempcyą nie byli zagabnienci, i kiedy dziś po oprzysiężoney kom-
portacyi do ostatecznego zbliżyła się Sprawa ukonczenia, Ogińscy mó-
wią że trzeba na to kognicyi; czy dobre było Andrzeia Sapiehy Dzie-
dzictwo z ramienia którego mają nadaną zastaw, a zatym czy Ogińscy
ważnie summę zastawną na dziedzictwo Andrzeia i Władysława Sa-
piehow wniesli.

JWW. Ogińscy w tym momencie poniżają swoją summy zastawney własność,
smieli są wmawiać, że oni złe na niepewne Sapiehow Dobra wniesli
sami przez przelew Chodkiewiczowey summę, żeby tylko jeszcze zer-
wać potrafili Sprawę, żeby na zwłuki wykierować się, a tym samym z
Dóbr obcych ciągnąć zyski — ani w miejscu ani w czasie wrażeń o-
smielają się Ogińscy, że wedle Testamentu Lwa Sapiehy 1655 Lipca
30. należy rozpoznać sched Aktorstwo, ich ten zarzut ich samych wy-
stępniemi czyni, bo czy się zgadza z powszechną Obywatelską wiarą, aby
zastawnik przyiwszy od Dziedzica na jego Dobra zastawne Prawo,
burzył mu jego Dziedzictwa przy wykupnie Dóbr, żeby był zuchwa-
łym wlewki nabywać, i tym zatrudniać exempcyą? zastawnik jest stró-
żem Dziedzictwa swojego prawodawcy, on nie tylko uszczuplać, lecz
bronąć Dziedzictwa całości zastawą przez siebie posiadanego powinien,
i taki gdy sam nabywa na dobro swego prawodawcy wiewki, zdradza
wiarę swojego Aktora i równey ulega koleii, iak każdy przyjmujący
obronę a stający się napastującym.

Krzysztof i Helena z Sołomerecza Sapiehowie, że całości Dóbr Białynicz zo-
stali Aktorami przekonywają ogólne komportowane papiery, iako to
1661 Julii 13. sprzedaż Hilarego Połubińskiego — 1662 Xbra 13. prze-
daż

- 14
- daż Naruszewiczowej, 1667. Januar: 23. Testament Anny Sapieżanki wnuczki Krzysztofa Sapiehy, 1672. Apr: 16. sprzedaż Kazimierza Jarosława i Melchiora Szemetow z Intromissy dowodząca się, 1673. gbra 12. druga sprzedaż od drugich Szemetow, od tey daty iuż Sapiehowie całości Białynicz byli Dziedzicami, ciągle o tym przez lat kilkadziesiąt stanowione tranzakta upewniają.
1673. Marca 8. Oblig Heleny z Sołomercza Sapieżyney na sumnę 1,200 złtch Szemetom przaswiadcza bydź na resztę summy Szemetom należney wydanym, co własną swą ręką Sapieżyna zapisała.
1677. Febr: 2. Rewers autentyczny Prawa Arędownego od Heleny Matki, Stanisława i Władysława synow Sapiehow Ukolskiemu Podkomor: Braślaw: dany, przez niego podpisany, z którego exekucya ogólnego Dóbr Białynicz Sapiehow Dziedziectwa gruntownie dowodzi się, gdy Sapiehowie napisali w słowach — *maiętność naszą Białynicze w Powiecie Orszań: leżącą, prawu Ziemiemu wieczystemu podległą, w niczym nie pienną i nikomu nie zawiedzioną &c.* którego to Dziedziectwem rządzenia się nie tylko Szemetowie w tymże Powiecie Orszań: mieszkający nie zaprzeczali, lecz nikt z ludzi w owym czasie żyjących.
1674. Januar: 8. Manifest Szemetow i pilność, a Febr: 10. Dekret Kontumacyiny w Kapturach Orszań: przez Szemetow na Sapieżynę otrzymany iasne przynoszą za Dziedziectwem Sapiehow Dóbr Białynicz probacyie, gdy Szemetowie o resztę summy za zbycie części w Białyniczach należną upominając się nie tylko sobie powodem Testamentu Lwa Sapiehy, powodem Testamentu Anny Sapieżanki żadney części w Białyniczach nie przywłaszczali, lecz owszem przez pozew sądenia summy z Białynicz Dziedziectwa Sapieżyney dopominali się i w Dekrecie kontumacyiny na prośbę na maiętności Sapieżyney Białyniczach zadyktowali.
1677. Junii 28. Dział Andrzeia, Stanisława i Władysława Sapiehow, w którym oni ogólne Dobra Białynicze otaxowali do wyrównania działu złtch 100,000 którym też dobra Dziedziectwem na schedę Andrzeia Sapiehy przeznaczyli i którym do opłaty reszty summy Szemetom za zbytą ich część w Białyniczach, Andrzeia Sapiehy obowiązali, gdyby więc w jakiej części Białynicze ieszcze przez Sapiehow nie były skupione, nie mogliby Sapiehowie ogólne Białynicze do wieczystego zajmować działu, taxować, nie mogliby Andrzej Sapieha na schedę swoją, całości Białynicz Dziedziectwem przyjmować, musieliby koniecznie Sapiehowie ieszcze nie nabytą część z pod działu wieczystego excypować, lecz kiedy bezpiecznie ogólne Białynicze działem wieczystym zajęli, gdy o nabyciu od Szemetow wspomnieli, i tego działu nikt nie zaprzeczał, toć ta exekucya gruntownie za całością Białynicz Dziedziectwa Sapiehow przeswiadcza.
1678. Januar: 25. kwitacya Szemetow Andrzeiowi Sapiezie z działu Dóbr Białynicz Aktorowi z oplacenia reszty summy wydana, iest wsparciem całości Białynicz Andrzeia Sapiehy dziedzictwa, gdy Szemetowie w niey piszą, że otrzymali na maiętności Andrzeia Sapiehy Białyniczach wskaz urzędowy, gdy literalne zostawili świadectwo, że Andrzej Sapieha z maiętności swojej dziedziczyney Białynicz sumnę opłacił, że oni z opłaty kwitują i Dobra Białynicze oczyszczając od pretensyi swojej, ewikcyą i wszelkie zastępstwo zaręczają — Gdy iuż wtedy ani z głowy Lwa Sapiehy, ani Anny Sapieżanki iego wnuczki do Dóbr Białynicz

lynicz żadney nie rościli pretensyi, i dziedzictwa Andrzeia Sapięhy ogólnego nie negowali,

1678 Febr: dat: a Junii 17. w Zamku Włodzimier: przyznanym prawem Andrzej Sapięha dożywocie na Dobrach Białyniczach i Macieiowie żenie swey Johannie Chodkiewiczownie opisując, nayprzód dziedzicem tych Dóbr niezaprzeczonem pisał się, a przez dalszy ciąg Dokumentu że całości Białynicz niekwestyonowanym był Aktorem dostatecznie opisał w słowach: „*Dożywotnie mieszkanie w Dobrach moich w Pttcie Oszmiań: i Ziemi Chetmskiej leżących, to jest majątności moiey Białyniczach niczym nikomu ani żadnym prawem &c. nieonerowaną ze wszystkimi w niey Folwarkami, będącemi, użytkami, przynależnościami &c. do których majątności po długim małżonki moiey JPP. Sukcessorowie moi nie wprzód do Sukcessyi przychodzić mają, aż oddawszy spęlna wylęczyszy 100,000. złt: komu Jmść legować i zapisywać będzie raczyła* — Jeśli Andrzej Sapięha tak bezpiecznie na Dobrach Białyniczach prawem przyznanym dożywocie żenie swey opisywał, jeśli sumnę 100,000. złt: wnosił, nie byłżeż on w ówczas niekwestyonowanym dziedzicem? dla czegoż nietylko Szemetowie, lecz nikt nawet wtedy tego Aktorstwa nie ganił? i takż exekucya niedostatecznym jest dowodem na niezawodne Andrzeia Sapięhy dziedzictwo?

1678. Merca 14. dat: a 1679. 8bra 10. w Trybunale Lit: przyznanym prawem Andrzej Sapięha żenie swoiey sumnę zastawną 100,000. złt: na Białyniczach opisując wyraźnie ogłasza, że ~~zastawna~~ jest oddawna obrębie, jest ięgo dziedziczna i on te w zastawną zawodzi pössesya, czy byłż wtedy iakakolwiek o ięgo Białynicz ogólnym dziedzictwie wątpliwosc? albożby Szemetowie, albo ktokolwiek mający z ięch ramienia do dziedzictwa Białynicz, pretensya nie ostrzegłby się na przyznane w Trybunale Lit: prawo zastawne, i nie uczynił zaprzeczenia? a więc to czy nie jest ważną exekucya dziedzictwa Białynicz samoiednego Andrzeia Sapięhy.

1681. Maia 17. czyniona, a 24. w Grodzie Orszań: zeznana Intromissya Andrzeiowey Sapiężynej tak do zastawy iakoteż dożywocia Dóbr Białynicz ogólnych, w skutek Dokumentow męża, iak przeświadcza, że Andrzej Sapięha był całości Białynicz dziedzicem, tak ważnie na tych Dobrach żenie dożywocie opisał, i ogólnych Dóbr zastawę, które exekwując Andrzeiowa Sapiężyna, tym samym exekwowała Andrzeia Sapięhy nie przeczone dziedzictwo, a to bez negowania Szemetow w Pttcie Orszań: mieszkających i bez niczyiego zaprzeczenia.

1681. Augusta 5. datt: i dwukrotnie przyznana Komplanacya między Johanną Chodkiewiczowną Andrzeiową Sapiężyną, a Władysławem Sapięhą iako po Bracie rodzonym Andrzeiu Sapięzie Sukcessorem i Dziedzicem Dóbr Białynicz i Macieiowa, przez którą Andrzeiowa Sapiężyna z pod dożywocia Macieiow za opłatą złtch 22,420 i papiery tych Dóbr Władysławowi Sapięzie ustępując, Dobra Białynicze dziedzictwem do Władysława Sapięhy należne, przy zastawie swoiey i dożywociu razem z papierami tych Dóbr zatrzymała, zkąd mocnie ugruntowało się dziedzictwo

Dóbr

15

Dóbr Białynicz Andrzeia Sapięhy do Brata Jego Władysława Sapięhy przesła, i exekucya Jego ciąga iawnie spełniana, obok uszanowania ze strony Szemetow i niedysputowania.

1685. Apr: 28 dattna, Maia 4 w Metrykach Litt: przyznana do Trybun: Litt: przyniesiona wyprzedaż Dóbr ogólnych Białynicz od Władysława Sapięhy Xżnie Katarzynie z Sobieskich Radziwiłłowej, w której iak iest iawne opisanie dziedzictwa Białynicz Krzysztofa i Heleny Sapięhow rodziców Andrzeia Sapięhy Syna za działem, a następnie Władysława, tak niekwestyonowanego w naymnieyszej części Sapięhow dziedzictwa exekucya stwierdza się, i kiedy w owym czasie iawney tey wyprzedaży nie tylko Szemetowie, lecz nikt nie skarżył, toć aktualne Władysława Sapięhy aktorstwo było niezbitym.
1686. Maia 13 dattny, a 1687 Augusta 30 w Grodzie Słonim: aktykowany Testament Andrzeiowej Sapiężyney, iak prawo zastawne Andrzeia Sapięhy na Białynicze wydane, przenosi na osobę Matki Izabelli Lackiey Chodkiewiczowej, tak razem stwierdza tegoż Andrzeia Sapięhy nie dysputowane Białynicz ogólnych aktorstwo do Władysława Sapięhy przesła, i w ów czas nawet przez nikogo nie zaskarżone.
1688. Junii 4 dattny, osobnym Dokumentem przyznany utwierdżony dział Xżąt Jerzego Józefa Podczas: Karola Stanisława Mar: Radziwiłłow dobrami, iak Dobrą ogólną Białynicze od Władysława Sapięhy nabyte w podział wieczysty zajął, na schedę Podczasz: przeznaczył i okupno Jemuż poruczył tak stwierdza exekucyą dziedzictwa nieprzeczonego w żadney części Białynicz wprzód Sapięhow, a po nich za wybyciem Xżąt Radziwiłłow.
1696. Augusta 14 Assekuracya Izabelli Lackiey Chodkiewiczowej Kazimierzowi i Eleonorze Ogińskim wydana, iak dowodzi, że ona obowiązała się Prawo zastawne Andrzeia Sapięhy Zenie na Białynicze dane, sobie Testamentem ustąpione przelać Ogińskim za summę 108,000 złłch, tak przeświadcza nienegowane ogólne Białynicz aktorstwo byłe Andrzeia Sapięhy i Jego ciągłą exekucyą, a Ogińscy z pewnością biorąc przelew zastawy Białynicz przeświadczyli o mocnym Andrzeia Sapięhy rządzeniu się.
1696. Augusta 14 dattny, a 1698 Mar: 25 w Grodzie Nowogr: aktykowany przelew od Lackiey Chodkiewiczowej Ogińskim zastawney Białynicz possessyi przez Andrzeia Sapięhy nadaney, exekucyą dziedzictwa byłego Sapięhow probuie.
- 1696 gbra 29 Assekuracya od Ogińskich Pacowey Matce Chodkiewiczow wydana zaręczaiąca, że chociaż w przelewie iest położona ilość summy 120,000 złłch, lecz że tylko 108,000 złłch Ogińscy opłacili, wszelako po okupnie Dóbr Białynicz Ogińscy o summę 12,000 złłch u Chodkiewiczow dopominać się nie będą, iak dowodzi opłaty tylko 108,000 złłch za przelew zastawy, tak razem przeświadcza, że niezaprzeczone Andrzeia Sapięhy byłe dziedzictwo ciągle exekwowane było.
- 1696 gbra 29 Assekuracya Pacowey Ogińskim wydana, na nieprezentowanie Ogińskich Assekuracyi co do 12,000 złłch wydaney, iak przekonywa że Ogińscy nie byli mocni 12,000 złłch poszukiwać, tak ta summa niesłusznie do przelewu zastawy dopisaną

została, i utwierdza niedysputowane aktorstwo Białynicz Sapielow i Jego exekucją wyświeca.

1696 gbra 29 Kwitacya Pacowey i Benedykta Sapielhy Opiekuna Chodkiewiczow Ogińskim z opłacenia summy zastawney wydana, równym iest dowodem exekucyi dziedzictwa byłego Sapielow.

1696 Dekret Trybunalski między Horskim a Ogińskimi zapadły z powodu tego nastaly, że Horski za konwikcyami na Laskiey Chodkiewiczowey otrzymanymi usiłował summę zastawną Białynicką zaiąć, i dowodził że Ogińscy niesłusznie Chodkiewiczom mimo Jego konwikcyą zaplacili, którym za przysięgą Ogińskich o niewiadomości konwikcyi Horskiego, gdy Ogińskich uwolniono, a przy zastawie Białynicz wedle Prawa Andrzeia Sapielhy Wlęwkem nabytego zostawiono, z wywodem nieprzeczonym, że Andrzej Sapielha Dziedzic Białynicz zastawę nadał, tak nie tylko ugruntowanie tego dziedzictwa, lecz Jego jawna exekucya wyświeca się; obok niekwetyonowania przez nikogo.

1726. 7bra 2. dat: Eorun: w Trybunale przyznana assekuracya i plenipotencya od Ogińskich Lindorfom na przelew zastawney Dóbr Białynicz possessyi iak in gradu prawazastawnego Andrzeia Sapielhy uczyniona, tak exekucją Dziedzictwa dowodzi.

1727. 9bra 11. dat: Eorun: 21. w Grodzie Orszań: aktykowany do Trybunалу przeniesiony przelew zastawney possessyi od Ogińskich Lindorfom, nie cō innego dowodzi, iak exekucją niedysputowanego Aktorstwa Andrzeia Sapielhy.

1733. Julii 10. dat: a 18 w Kapturach Woiewódz: Witeb: przyznany przelew zastawney possessyi od Lindorfowey Marcianowi Ogińskiemu, iak przeświadcza o exekucyi zastawnego Andrzeia Sapielhy prawa na Białynicze wydanego, tak wszelkie usuwa supozycyie o aktualnym Andrzeia Sapielhy Białynicz aktorstwie.

1742. 9bra 11. dat: a 22 w Magdebur: Witebs: przyznany przelew od Marciana Ogińskiego summy zastawney Ignacemu i Helenie Ogińskim wydany i Intromissya iak ciągłą exekucją Prawa zastawnego od Andrzeia Sapielhy wydanego stwierdza, tak niekwetyonowane Dóbr Białynicz aktorstwo umacnia.

Na tych 30 Dokumentach przez lat 80 stanowionych w różnych Jurzydykcyach aktykowanych i przyznanych, Dziedzictwo Andrzeia Sapielhy w głowie Jego Władysława Sapielhy, a za wybyciem Xiążąt Radziwiłłow Dóbr Białynicz exekwowane, przez Szemetow nie obiektowane, ani przez nikogo niezaprzeczone, nie może dziś być napastowane, a więcey kognicyi uległe, za pozwem nie-terminowym Adwokatowi podanym, wtedy gdy w głowie nieprzeczonego dziedzica Białynicz Andrzeia Sapielhy przychodzi Xiąże Radziwił do okupna z Ogińskimi, którzy nie zaprzeczają o weyściu swoim do zastawney Białynicz possessyi za przelewem Prawa zastawnego Andrzeia Sapielhy, którzy nie inną prezentuią possessyą, iak tę tylko iaką Andrzej Sapielha nadał — Przy tak otwartey i jasney exempcyi, cōż znaczy wybieg Ogińskich, aby po oprzysiężoney komportacyi nie decydować sprawy pryncypalnie, lecz ieszcze użyzyć adcytacyi osob zupełnie do tey sprawy ani należnych, ani przychodzić iuż mogących, i przychodzić niechcących.

Nie

16

Nie rozbierając istotnego znaczenia sprawy, nie odpowiadając Ogińscy na exempcyą, o którą są powołani, nie przecząc tego, że w stopniu prawa Andrzeia Sapięhy zastawnego sumowną exekwują Białynicz possessyą, żądają adcytacyi, ja uwodzić śmieją, że się zgodzą za przybyciem Podskar: z zagranicy. Rok trzeci idzie iak Xiąże Radziwiłł do szrodkow ugody wezwany wstrzymał proceder, i na ugodzie sprawę zawiesił, czekał tych propozycyow, lecz odebrał komplement od JW. Podskar: że jest bogatszym, a zatym, żeby dóbr Białynicz nieodbierał, Xiąże Radziwiłł ledwo otrzymał listowną od Podskarbiego propozycyą, a już Podskarbi znalazł się za granicą poruczając swym Plenipotentom do ich woli prowadzenie interessu. Niech przeto nie zastanawia nikogo zaręczenie przyszley ugody od Podskar: proponowaney, i adcytacya żądana iak nie jest szrodkiem do kombinacyi, tak ją barzicy oddali, która gdy i ze sprawy i prawa nie jest wolna, tak nie przeto daną być może, że może też Podskarbi przewlekłszy ten termin postanowi ugodę. — Do Sądu należy z dowodow, i podług prawa decydować, szukać więc w tym będziemy prześwadczenia, czy przyzwoite jest o adcytacyą żądanie. —

Zamknawszy oczy na sprawę i jey gatunek, mówią Ogińscy, że adcytacya Sapięhow jest potrzebna, dla tego, że Testament Anny Sapięzanki 1667. Januar: 23, zostawując dobra swoim sukcesorom, tychże Sukcessorow nie nominuje, więc potrzeba jakoby komportacyi z domn Sapięhow. trzeba wyprowadzić linią, trzeba wywodow, że o tym z komportacyi odbytey nie ma informacyi, że gdyby Władysław Sapięha po Sapięzance sukcedował, rzecz obojętna i ciemna. —

Kto w Ru 1667. po Annie Sapięzance sukcedował, nie ma o to sprawy i być nie może, w Ru bowiem 1673. Dóbr Białynicz iuż stanęli aktorami zupełnemi Krzysztof i Helena z Sołomerecza Sapięhowie, po nich Andrzey Sapięha wedle działu z bracią, a ten nadał pierwszą w 1678. Maia 14. zastaw Białynicz, i Sapięhow ciągle na wszystkich dokumentach exekwowało się dziedzictwo przez nikogo w stopniu Anny Sapięzanki niekwestyonowane. — Dziś wszelako Ogińscy wrażają, że trzeba rozbierać kto po Annie Sapięzance sukcedował? Krzysztof Sapięha będąc bratem Lwa Sapięhy, gdy miał potomstwo, toć zostawił najbliższych do sukcesyi po Annie Sapięzance następcow, i sukcesya po Annie Sapięzance nie mogła przychodzić na Stryiecznych Lwa Sapięhy Sistrzanow, któremi byli Szemetowie, dla tegoż nikt w stopniu Anny Sapięzanki nienapastował Sapięhow dziedzicow Białynicz. —

Sprawa jest Xcia Radziwiłła niedysputowanie za wybyciem Władysława Sapięhy w głowie Andrzeia Sapięhy o wykupno z Ogińskimi, którzy stopień prawa zastawnego Andrzeia Sapięhy przelewem nabyli, do czegoż tu potrzebny wywod linij Sapięhow? na co tu domu Sapięhow komportacya. — Po Testamencie Anny Sapięzanki Szemetow dwie wyprzedazy dla Sapięzyney nastaly, gdyby przeto przychodzić mogła sukcesya w jakiey części na Szemetow, już ona przez wyprzedaze ustąpiona Sapięzyney, więc

suponować niegodzi się o przynależności po Annie Sapieżance Szemetom. —

Po Annie Sapieżance wnuczce Lwa Sapiehy niegodzi się w dom inny determinować successyi, jak tylko na Sapiehow, gdy Lew Sapieha zostawił rodzonych braci, gdy Polubiński i Szemetowie byli Siostrzanie stryieczni, z domu Sapiehow, jak żaden ani Krzysztofowi i Helenie Sapiehom, ani Andrzejowi i Władysławowi Sapiehom; ani nabywcom XX. Radziwiłłom dziedzictwa Białynicz nie negował, jak w ciąglej o exempcyą rozprawie nie przypowiadał się, ani przychodził, ani przychodzi, tak do czegoż wzywać Sapiehow na tę rozprawę, gdy do nich Xiążę Radziwiłł z rzeczy Białynicz nie ma pretensyi, ani oni ją mają. — Jak to chociaż Radziwiłł z Sapiehami nie klóci się, zalecić dekretem tę klótnię, czyż to nie przechodzi rozsądek, i to zrobi dla tego, że Ogińscy żądają będąc iawnemi zastawnikami, że bronią się przez zwłok, zechcą adcytacyi, deklarując ugodę za powrótem z zagranicy Podskarbiego. —

Ani Linia, ani wywód Sapiehow może być tu cokolwiek znaczące, gdy od 1673. Ru wywód niezaprzeczony dziedzictwa Andrzeia i Władysława Sapiehow, gdy dotąd nikt z domu Sapieżyńskiego przeciw temu nic nie rzekł, nie wiem czy jest władzą Juryzdykcyi nakazać, żeby się klócono, a Ogińscy żeby Białynicze tym czasem posiadali. —

Ze Andrzej i Władysław Sapiehowie w Głowie rodziców byli pewnymi całości Białynicz dziedzicami, nie trzeba iawniejszych przeświadczeń jak z 50. Dekretów przez lat 60. w różnych Juryzdykcyach stanowionych; wszelako dla Ogińskich jest to rzecz obojętna i ciemna, lecz iak może być prawda dla nich iasna, gdy ani nie zaprzeczają, że są w stopniu Andrzeiowej Sapieżyney Białynicz zastawnikami, a przecież gdy dobra powrócić przychodzi, mówią że trzeba kognicyi, czy ten, którego my prawo zastawne nabyli, i lat kilkadziesiąt exekwowali, był zupełnym aktorem. —

JWW. Ogińscy zapierać się już nie mogą, że do Białynicz nie weszli iak tylko za przelewem zastawy od Andrzeia Sapiehy nadaney, w stopniu Andrzeia Sapiehy Xiążę Radziwiłł do exempcyi mocą wieczystego prawa przychodzi, godzisz się żądać, aby obok tego wolno było robić kognicyą linij Sapiehow, i rozbierać kto przed wydaniem prawa zastawnego sukcedował po Annie Sapieżance? Ogińscy nic nie mając z domu Sapiehow, ani spadku po Sapiebach nie przywłaszczając, ani stosując żadney do Sapiehow pretensyi, ani ich nigdy nie pozywając, śmieją żądać, aby Sąd dał Sapiehow adcytacyą, aby przeznaczał po nich domu ich papierow komportacyą. — Zeby w sprawie niezaprzeczoney, i przez Ogińskich za exempcyją uznaney, ieszcze powtarzał dylacye; gdy już dziesięć dylacyinych w tej rzeczy zakroczyło dekretow, gdy już oprzysiężenie komportacyi nastąpiło. —

Składając kopią mówią Ogińscy, że to jest Testament Władysława Sapiehy, że tym Testamentem iakby prawo przedażne Xiżnie Radziwiłłowej wydane si przyznane reklamował, więc wrażają, że trzeba adcytacyi Sapiehow, bo może są u Sapiehow papiery, które reces Xiężney Radziwiłłowej zawierają, trzeba żeby auten-
tyk

17
tyk Testamentu złożyli. Nayprzód: jest to pomylny wniosek, aby ta kopia reklamowała wyprzedaż Białynicz Xiężney Radziwiłłowej uczynioną, jest tylko podziękowanie Sapiehy za względy i łaski Xiężney Radziwiłłowej, jest pokorna Suplika o zapłacenie summy, lecz nie reklamacya prawa przedaźnego. — Lecz dziwno jest, żeby Ogińscy ieszcze dotąd nie byli wiadomi, że przedaży w Metrykach Litewskich tak poważnych Aktach dobrowolnie postanowioney, nie tylko Testamentem, lecz nayprawnieyszym dokumentem reklamować niepodobna. — Biorąc ten Testament za dowod potrzeby adcytacji nie uważają, iak niszczą pierwsze swoje żądanie, jak go próżnym wyświecają. — W tey bowiem Kopii jest iasne przeświadczenie, że Krzysztof i Helena z Solomercza Sapiehowie ogulne Dobra Białynicze nabyli, że do działu Synom zostawili, że Andrzej Sapieha w skutek działu został ieden aktorem, że po jego śmierci Władysław Sapieha Brat rodzony odziedziczył, i Xiężnie Radziwiłłowej wyprzedał; ten dokument sami Ogińscy biorą za dowod, a więc do czegoż potrzebne te sledzenie jak po Annie Sapiezance w Ru 1667. obróciła się sukcesyja, gdy po tey dacie ciągłemi i niedysputowanemi byli Sapiehowie Andrzej i Władysław Białynicz aktorami, gdy Anna Sapiezanka żeby do niey były ieszcze w części należne Białynicze, bynaymniey w Testamencie nie pisze. —

Jeśli szukać wedle Testamentu Władysława Sapiehy żadaią Ogińscy papierow, to nie należy iuż po Annie Sapiezance domagać się wywodow — Bo Testament Władysława uspakaja pierwszą zupełnie kwestyją — Pierwsza zatym probacya Ogińskich przez powtórnią zupełnie jest zniesiona, a adcytacji potrzebę nieukazuje.

Czy z Testamentu Władysława Sapiehy słuszna bydź może XXżąt Sapiehow do Xcia Radziwiłła Ordynata Ołyckiego pretensya lub nie, co to do Ogińskich należy, gdy Ogińscy przecie tyle zachowali słuszności, że siebie w głowie Władysława Sapiehy nie przyznali — Xże Radziwiłł tyle tylko ma donieść, że od daty Testamentu Władysława Sapiehy XXta Sapiehowie nietylko procederu, lecz żadney prostej skargi nie podniesli, ani żadney o to do Domu XXżąt Radziwiłłow z powodu tego Testamentu nie stosowali pretensyi, co większa pozywani przez XXżąt Radziwiłłow niesłusznie o papiery, które in fundo Białynicz u Ogińskich były, nietylko że z powodu tego Testamentu nie rościli kłutni, lecz processowali o niesłuszne pozwanie siebie.

Sapiehowie nigdy nie rościli do Domu XXżąt Radziwiłłow pretensyi, i żeby mocniej mogli przeświadczyć Ogińskich, że Obywatelskich trzymają się prawideł, i wyprzedają iawney poprzednika nie negują, nie przyszli do Sądu Gł: lubo na skutek Imiennego Ukazu pod upadkiem do dnia 1. Januar: 1809. Ru pozwanie Xcia Radziwiłła było zakreslone, lubo XXżęta Sapiehowie nie mają do Xcia Radziwiłła pretensyi, Ogińscy stają i rozkazują, niech mają i niech Sąd Głny ieszcze Dekretem swoim każe im koniecznie mieć

pretensją i proceder. Wszak to żądanie przechodzi wszelkie przystoyności granice, jest to kaprys i nieumiarowanie. XXta Sapielowie byli Dóbr Xcia Radziwiłła od Ru 1650. Possesorami, wszelako nie żądali tego kognicyi, czy zupełnym był ten Dziedzicem kto zastawę nadał, strat rewolucyinych na pokwitowanie Dziedzictwa Xcia Radziwiłła nie podawali, nie żądali zaniechania okupna, wraz z adyściem Xcia Ordynata lat addytament płacić zaczęli, narreszcie, za Dziedzictwo opłacili sumę i bez adcytacyi Ogińskich ukończyli interes — Za co to iedni tylko Ogińscy będąc tylo zastawnikami, żądali zeby im Aktorstwo było darowane, a gdy to nie nastąpiło, żądają adcytacyi Sapielow, i koniecznie rozkazują, aby Xze Radziwiłł z Sapielami klócił się, i chcą zeby Sąd Głny nakazał, gdyby samego Podskar: Ogiń: na rezelwowanie tey kwestyi uprosić, nie miałby serca zadecydować, że Radziwiłł niech z Sapielami klóci się, a ia Białynicze będą tym czasem dzierżać —

Głosu podnieść nie wypada za tym, aby powodem kopij Testamentu Władysława Sapielhy, zalecić pozwanie Sapielow. Ogińscy co żądają przedłużyć Białynicz dzierżenie, zdolni tylko byli to wyrzec, lecz niech powszechność sądzi do jakiey to nie przychodzą pomyłki Ogińscy, gdy rzecz obcą do siebie nie nienależną, przywłaszczają — Powodem Testamentu Władysława Sapielhy Ogińscy wyznają że mogą mieć Sapielowie prawo do klótni z X. Radziwiłłem, lecz niech ostrzegą się, że to do ich nie należy, a ztąd błędna jest nader o adcytacyą Sapielow proźba —

Czy może, czy nie może być recess Xiężney Radziwiłłowej z dziedzictwa w Archiwum XXat Sapielow, do JWW. Ogińskich nie ta ciekawość nie należy, oni sumę zastawną przyjąć i z dóbr ustąpić powinni. Recess przyznanego prawa nie może być iak przyznany, więc mógłby być wyjętym, lecz iak można dla samey suppozycyi Ogińskich stanowić wyrok, gdy oni prawdzie przecząc łatwość mają zmyślać suppozyta? Xiężney Radziwiłłowej może być Recess, własnieby w tak ważnym dóbr nabyciu nie był w Aktach przyznany, i przez XXat Sapielow nie exekwowany, lecz być nie mógł, gdy XXta Radziwiłłowie w Ru 1688. Dobrami Białyniczami dzielili się — i choćby był, onby do XXat Sapielow należąc, nicby nie pomagał Ogińskim, i Sapielowie gdy z X. Radziwiłłem nie mają klótni, co Podskarbiego powoduie, że on między dwa przyiazne domy swój sposob prezekucyi chce zaszcześcić — Niech będzie pewnym Ogiński Podskar: że nie sklóci domu XXat Sapielow z X. Ordynatem, i niech sto zyskuie Dekretow, XXta Sapielowie nie uroszczą do Xcia Ordynata o Białynicze pretensyi, i Xiąże Ordynat niema serca niewinnych i przyiaznych zakłócać — Jak te dwa punkta były wzięte do probacyi potrzeby adcytacyi Sapielow, tak okazałem że nie tylko tey potrzeby nie wyświeciły, lecz konieczne odmówienie dowiodły. Szemetow adcytacya jest potrzebna mównią Ogińscy dla tego że Eustachi i Alexander Szemetowie byli stryieczni Siostrzani Lwa Sapielhy, i tym Lew Sapielha część Białynicz zapisał, że kto nabył od Szemetow nie oka-

18
pokazuje obustronna komportacya. Kto przeciw iawnym dowodom postanowił mówić, może chyba tak mylnie do Sądu donosić, lecz cóż fałszywe słowa znaczą, gdy Dowody komportowane iawnie pokazują kto po Szemetach został dziedzicem —

Papiery Aktorstwo dóbr Białynicz Krzysztafa i Heleny Sapiehow gruntujące wiadomo że zostały in fundo dóbr, były przy Johannie Chodkiewiczównie Andrzeiowej Sapieżyney jako zastawney possessorce, razem z possesją przeszły do Lackiey Chodkiewiczowej, a od niej do Oginskich i ci w przelewach swojej summoney Białynicz possesji wyznali, że mają w powierzeniu papiery juris Białynickie i dla tego w komportacyi złożyli— Tę komportacyą za jednym Dekretem dwukrotnie przez Archiwistę Białynickiego składając, nie mają pozoru zarzucać, że komportacya nasza nie pokazuje kto po Szemetach nabył Aktorstwo części Białynicz. Oginscy nabywszy prawo zastawne Andrzeia Sapiehy na Białynicze wydane, byli stróżami tak całości dziedzictwa Andrzeia Sapiehy, iako też papierow do tych dóbr należnych, oni więc zostają w stopniu Ewiktarów i broniącemi całości dóbr Białynicz Andrzeia Sapiehy, oni zaś sami robią obiekcją —

Obustronna komportacya nader dostatecznie pokazuje o wybyciu Szemetow dla Heleny z Sałomerecza Sapieżyney matki Andrzeia i Władysława Sapiehow, o zupełnym i aktualnym Andrzeia i Władysława Sapiehow Białynicz Aktorstwie — Sami Oginscy przynieśli dowod że Kazimierz, Jarosław i Melchior Szemetowie, których Synami Alexandra przyznają, wybyli dziedzictwo Białynicz Helenie Sapieżyney, gdy złożyli 1672. Apr. 16. za prawem wieczystym do części Białynicz czynioną Intromissją Maią 5. w Grod: Orszan: zeznaną, a 1673. 8bra 6. do Ziem: Orszan: przeniesioną, wybycie więc od Szemetow nie może być dostateczniejszym probowane dowodem— Wybycie zaś od drugich Szemetow wyświeca prawo 1673. 9bra 12. w Trybunale Nowog: postanowione, co wspiera nie do przypadku registr papierow, a dla konflagraty Akt: Nowogr: w Ru 1771. zdarzoney przymiesione w Widumusie być nie mogą; dwie więc wyprzedaie Szemetow, dostateczne niosą przekonanie o wybyciu przez nich części w Białyniczach Sapieżyney, wszelako Oginscy ieszcze nie raczą wierzyć.

Szemetowie w Pcie Orszan: mieszkając nie mogliby być nieczulemi, na zawładanie ich własności dziedzictwem, gdyby nie wyprzedali swojego Aktorstwa. Oblig Sapieżyney Szemetom wydany 1673. Marca 8. w Oryginale przez Oginskich z papierow Białynickich złożony, iak jest dowodem że na resztę summy wydany, tak iawnym między niemi a Sapieżyną o Białynicze dowodzi układ— 1674. Januar: 8. w Kapturach Orszan: pilność Szemetow o niewypłaceniu reszty summy na Sapieżynę uczyniona, gdy probuje że ani czuli byli o swoją 1200. zł: wynoszącą własność, nie omieszkaliby należney części Białynicz, którą gdy wybyli, i o resztę summy z wyprzedaży należną dopominali się, toć nie można dopuszczać się tak grubego błędu, aby mówić że komportacya nie pokazuje kto po Szemetach nabył—

Szemetowie nie tylko przez pilność o należność dopominali się, lecz pozwalili Sapieżynę do Sądu Kapturowego Orszan: w pozwach swoich Białynicz ogólnych Sapieżynę dziedziczką wyznając, stawali u Sądu i dowodzili że Sapieżynę z iey majątności prawnie

pozwali, i o wskaz summy Dekretem Kontumacyinym 1674. Febr: 10. zapisując, zapisali na majątności Sapieżyney Białyniczach. Można mimo te iasne dowody ieszcze wmawiać że komportacya dostatecznie nie okazuje kto nabył od Szemetow —

Po dwóch nabyciach od Szemetow Helena matka, Stanisław i Władysław Synowie Sapiehowie 1677. Febr: 2. dobra ogulne Białynicze trzyletnim zawodząc kontraktem Ukolskiemu Podkomor: Brasław: iuż dobra Białowicze prawu Ziemskiemu wieczystemu sobie należne iawnie opisując, upewnili o ogulnym tych dóbr nabyciu, i te prawo arędowne w Autentycznym Ukolskiego rewersie z papierow Białynickich Oginscy złożyli, czemuż w ówczas żaden z Szemetow w iednymże Pcie mieszkających nic nie rzekł? alboż nie dostateczną komportacya przyniosła pewnośc o weyściu schedy Szemetow do dziedzictwa Sapiehow? godzisież ieszcze te dowody niedostatkiem tytułować —

Sapiehowie za postąpieniem matki dobrami Ru 1677. Junij 28. dzieląc się, ogulne Białynicze tak iak dalsze swoje zarówno dziedziczne dobra do wieczystego działu otaxowali, na schedę Andrzeia Sapiehy przeznaczyli, a naydrobnieysze pretensye do dóbr dzielących się przez obcych wyliczając i wspólną na siebie odpowiedź przyjmując, nie tylko o pretensyi żadney do samych dóbr Białynicz nic nie wspomnieli, ale owszem resztę summy Szemetom za wybycie ich w Białyniczach częstki należną żeby Andrzej Sapieha zapłacił obowięzali— Ten Akt alboż nie iest pewnym dowodem że Sapiehowie po Szemetach nabyli Aktorstwo, że iuż całość Białynicz była w Aktorstwie Sapiehow, kiedy ieszcze Szemetowie żadney nie robili rządzeniu się dziedzictwem Sapiehom kontradycyi—

Andrzej Sapieha w skutek działu Szemetom opłacił resztę summy, Szemetowie w Ru 1678. Januar: 25. kwitując Andrzeia Sapiehy, kwitowali razem iego Matkę z otrzymanych wskazow, a literalnie w kwitacyi dołożyli, że Andrzej Sapieha iako Sukcessor i Aktor te sumnę z Dóbr swoich Białynicz opłacił, że oni wskaz na tych Dobrach otrzymany podnoszą, Dobra te od pretensyi uwalniaią żadney sobie nie zostawiają, i ewikcyą nayzupełnieyszą daią, i ten autentyczny kwitacyiny Dokument sami Ogińscy z papierow Białynickich przynoszą. Jakże śmieią donosić, że komportacya nie pokazuje, kto po Szemetach odziedziczył część Białynicz? wolnoż to tak mylnem wrażeniem Sąd uwodzić?

Andrzej Sapieha po Rodzicach i wedle działu Braci ogólnych Białynicz Dziedzic, Dokumentem przyznany w Zamku Włodzimirskim 1678. Febr: 12. żenie swey na ogólnych Białyniczach dożywocie opisał i sumnę 100,000. zaręczył? nie byłżeż on całości Białynicz zupełnym wiecznikiem, mogłyż nie bydź nie nabyte części od Szemetow? nie weszłyż one do Aktorstwa Sapiehow? moglibyż Szemetowie mając ieszcze w Białyniczach iaką częstkę Aktorstwa zachować na to obojętnośc i szanować akt ich własności uwłaczających? alboż to iasno nie pokazuje, kto po Szemetach został Białynicz Aktorem?

Tenże

Tenże Andrzej Sapiecha dla żony swoiey w 100,000. zł: Ru 1678.

Maia 14. wydał prawo zastawne na ogólne Dobra Białynicze, a w Ru 1679. 8bra 10. w Trybunale Lit: przyznał, nie gruntowałże on tego aktu na aktualnym całości Białynicz swoim Dziedzictwie? nie przeświadczałże, że części Białynicz do Szemiotow należne w Aktorstwo iego domu weszły? Szemiotowie, ieżli, kiedy, to wtedy obruszyćby się powinni byli na szafunek swoiey własności, gdyby ta im z Białynicz w iakiey należała się części? przecież oni szanowali wolne Andrzeia Sapiiehy na Białyniczach rządzenie się, alboż i ztąd nie okazuje się iawnie, kto nabył po Szemiotach Aktorstwo?

Po śmierci Andrzeia Sapiiehy Zona iego Johanna Chodkiewiczówna w skutek męża opisow 1681. Maia 17. do zastawy i dożywocia ogólnych Białynicz intromitowała się, a Maia 24. w Grodzie Orszań przez zeznanie intromissyi iawnie to ogłosiła. Szemiotowie i w ówczas exekucyi praw Andrzeia Sapiiehy nie przeszkadzali, lubo to ich bydź mogącey w Białyniczach własności preiudikowało, lubo w tymże Powiecie Orszań: mieszkali, i toż nie pokazuje do czyiego Aktorstwa Szemiotow części Białynicz weszły?

Andrzeiowa Sapiieżyna z Bratem Męża swego Władysławem Sapiieją, iako iedynym po Bracie Aktorem 1681. Aug: 5. o odstąpienie Dóbr Macieiowa traktuiąc, Białynicze przy swoiey zastawney zatrzymała possessyi, zupełne Męża swego Białynicz Aktorstwo sprawdziła, wszelako i przy tym przyznanym Dokumentcie Szemiotowie nic nie zarzucili.

Władysław Sapiecha Dziedzictwo ogólne Dóbr Białynicz w 1685. Apr: 28. Xźnie Radziwiłłowey przedaiąc, przadaż tę Maia 4. w Metrykach Lit: przyznał, a lubo obiawił, że po Rodzicach i po Andrzeiu Sapiiezie Bracie został całości Białynicz Dziedzicem, że ta maiećność niczyiemu pretensorstwu nie ulega, że iest swobodna i w niczym nie pienna. Wszelako Szemiotowie i nikt z ludzi tego nie zaprzeczyli, owszem szanowali, alboż i ten akt tak iawney postanowiony i w Swietney Juryzdykcyi przyznany, nie okazuje dowodnie, do czyiego Aktorstwa po Szemiotach weszły Aktorstwem części Białynicz, możnaż w tym punkcie na nie dostatek dowodow narzekać.

Andrzeiowa Sapiieżyna testamentem 1686. Maja 13. Matce swey Chodkiewiczowey zastawną Białynicz possessyą prkelewaiąc, okupno do Władysława Sapiiehy należne zastrzegła, Władysław Sapiecha testamentem 1692. 7bra 25. o zupełnym całości Białynicz Aktorstwie do siebie wprzód należnym, a Xźnie Radziwiłłowey wybytym, bez obcego interessowania się dostatecznie objawia — Izabella Chodkiewiczowa 1696. Aug: 14. assekuruiąc się przełać Ogińskim prawo zastawne Andrzeja Sapiiehy, i w tymże dniu przelewaiąc, oraz w Ru 1726. 7bra 2. w Trybunale Litt: Ogińscy przelew prawa zastawnego Andrzeja Sapiiehy Lindorfom ustąpić

ustąpić deklarując, a 1727. 9bra 11. przelew dla Lindorflow sprawdzając w Grodzie Orszań: i Trybunale Litt: aktykowany, Lindorfowa zaś 1753. Julii 10. Marcianowi Ogińskiemu przelew zastawy czyniąc w Sądach Witep: Aktykowany, a Marcian Ogiński 1742. 9bra 11. Ignacemu i Helenie Ogińskim zastawę cedując, a Ogińscy wschodząc do zastawney Białynicz possessyi i przez zeznanie w Grodzie Orszań: intromissyi objawiając, cóż sprawdzali, jeżeli nie dysputowane nigdy Andrzeja i Władysława Sapiehow Białynicz Aktorstwo? kiedy prawo zastawne Andrzeja Sapiehy exekwowali, i toż nie okazuje, do kogo weszły części Szemiótów, czy niegruntownie dowodzi, że Krzysztof i Helena Sapiehowie całość Białynicz odziedziczyli, a Andrzej i Władysław Sapiehowie w Głowie ich niczem nie zrażeni byli Aktorami?

Od Ru 1661. ciągle stanowione, w wielu Juryzdykcyach ogłoszone przez nikogo nie skarżone Dokumenta, okazując dostatecznie, że części Szemiótów weszły do Aktorstwa Sapiehow, że Sapiehowie ogólnym Białynicz Aktorstwem rządząc się usuwają wszelką o ich dziedzictwo wątpliwość, przystoiż jeszcze Ogińskim wymawiać, że komportacya nie okazuje, kto po Szemiotach dziedziczył? W lat 136. Ogińscy żądają, aby szukać przeświadczenia, kto po Szemiotach w ów czas odziedziczył, gdy sami exekwując prawo zastawne Andrzeja Sapiehy niedysputowane jego pod Rokiem 1677. byle Białynicz Aktorstwo sprawdzali? prócz dowodów okazujących wejście aktorstwem części Szemiótów do Sapiehow, wiek niedysputowanej exekwowanej Andrzeja własności przez niego nadanej possessyi zastawney, iest naygruntowniejszym Jego aktorstwa bezpieczeństwem, wolnoż: aby przeciw dowodom, przeciw prawom i Ukazom o dawności piszącym skłaniał się Sąd Głyny do kognicyi tych przechodów, które przed laty 140. nastąpiły, i to wtedy, kiedy w stopniu Andrzeja Sapiehy przez przyznaną wyprze 'aż Władysława Sapiehy Xze Radziwiłł przychodzi do okupna tych possessorow, którzy prawo Andrzeja Sapiehy zastawne wlewkiem nabyli, wtedy, kiedy raz ioty o wykupno do Sądu przychodzi sprawa.

Kto po Szemiotach został na Białyniczach Dziedzicem, nie trzeba iawniejszych dowodów, iak te, które się przynoszą, a więc adcytacya Szemiótów z tego względu iak niepotrzebna, tak bynaymniey Ogińskim pomocną nigdy nie będzie — Wszakże iestli te dowody w przekonaniu Ogińskich nie są dostateczne, na wejście dziedzictwem części Szemiótów do Aktorstwa Sapiehow, któreyże to szkodliwym iest stronie? bynaymniey nic Ogińskim, którzy zestopnia Sapiehow nie sobie nieprzywłaszczają, a więc niech bezpieczniey idą do ostateczney rozprawy. Dziwne iest Ogińskich żądanie, aby dla tego dawać adcytacyą, odkładay przeciw prawu dozwałać, że ich przeciwnik nie ma dostatecznych dowodów, owszem kończyć należy Sprawę a Xiąże Radziwiłł, nie widzi w dowodach przyniesionych niedostateczności swoiey probacyi, doprasza się ostateczney rozprawy, Ogińscy biorą w obronę Sprawę Xcia Ordynata przepiw sobie i większych pretendują przeświadczeń, do iakieyże sprzeczności, chęć korzystania z dobra cudzego nie przyprowadza JWW. Ogińskich?

Sprawa JO. Xcia Radziwiłła o wykupno Białynicz processem naykrótszym

20

krótszym konkluzją znaydywać powinna, w tym rodzaju przez Ogińskich akceptowana. Dekretem Sądu Gł: uznana, obok tego Ogińscy żądają, aby rozpoznać, kto po Szemiotech przed laty 140. odziedziczył Białynicze. Ogińscy w Sprawie exempcyney pozew wzajemny nieterminowy do rąk Adwokata podany wedle Konst: 1784. złączywszy, śmieją wrażyć że za takim pozvem i łączeniem należy rozpoznawać o schedach Szemetow, iak one przed laty 140. obróciły się, w którey przecie Juryzdykcyi takim porządkiem postępują strony? Dziedzictwo Xcia Ordynata z Głowy Sapielow za wyprzedają doszłe, nigdzie nie kwestyowane, dotąd Xiążę Radziwiłł nie pozwany o nie, Ogińscy chcą, aby za wniesieniem byc mogło opiniowane, a więcey żeby Aktorstwo Sapielow było trutynowane, do czegoż takie żądanie zastosować? za co tę kwestyą rozbierać? alboż Andrzej Sapiela nadawszy zastawne na Białyniczach zastawę potrzebowalby przed swoim zastawnikiem tłumaczyć się, jak nabył dóbr zastawą postąpionych dziedzictwo, żeby z pod swego prawa zastawnego possesora okupił? obowiązanż bydź może Xiążę Radziwiłł do tego w stopniu Andrzeja Sapielhy do wykupna przychodzący Ogińskich, którzy prawo zastawne Andrzeja Sapielhy wlewkiem nabyl, i to jeszcze za wniesieniem Ogińskich, nie pozwany do r. Januarii. 1809, Ru lubo pod upadkiem pozwanie było w skutek Imiennego Ukazu zalecone — A tak z powodu kapryśnego żądania Ogińskich o schedy Szemetow pod Rokiem 1673. przechodu, adcytacyi Szemetow żadnym wynalazkiem naznaczać nie wypada.

JWW. Ogińscy składając Dekret Trybunalski i w skutek Jego Dokument kwitacyiny między Hieronimem Szemetem a Teresą z Korsakow Szemetową w Ru 1741. Febr: 25. postanowiony, a 1751. Junii 26. w Trybunale z powodu konflagraty akt Nowogródzkich Aktykowany, mówią że ten Dokument wiele wylicza tranzaktow, a więc potrzeba adcytacyi Szemetow. Nie jest żaden dowod do adcytacyi złożyć Dokument i powiedzieć, że on o wielu Dokumentach wspomina, więc adcytacyą dać należy, trzeba przeczytać ów tranzakt, i dowieść, że bez tych wspomnionych Dokumentow nie można zadecydować z pod Prawa Andrzeja Sapielhy zastawnego exempcyi, lecz nayprzód jak tranzakta w tym Dokumentie wyrażone bynajmniey do Sprawy o wykupno Dóbr Białynicz nie mają żadnego związku, tak bardzoiey przeciwną JWW. Ogińskich wrazeniu przynoszą wiadomość —

Proceder między Hieronimem Szemiotech a Szemetową i Dokument kwitacyiny nastąpił z powodu, że Szemetowie przeciw prawom Szemetowey potrafili od Mikołaja Szemeta Męża Korsakówny, fałszywe wyiednać prawa, i onych przyznanie zmyślić. Korsakówna Mikołaiowa Szemetowa dowodząc fabrykacyi, dowiodła kryminalnego Szemetom postępku, oni więc z tego procederu kwitowali się — że tak jest nie zaprzeczają Ogińscy, którzy suponują u Szemetow znalesc dla siebie dowody, lecz cóż należą tranzakta zmyślone, albo proceder kryminalny do Sprawy o Exempcyą Białynicz? jakichże niechęcią Ogińscy połączyć natur procederow do niewypartey exempcyi, chcą kognicyi przechodu

du przed laty 140. byłego, chcą kryminalnego rodzaju sprawę, pomieszać, a żądając Szemetow adcytacyi, usilują, aby successorowie słuchali Historji o występku poprzedników, do czegoż tak odstępne od stanu sprawy exempcyjney żądania?

W tey kwitacyi mówią Hieronim Szemet i Teressa z Korsakow Miłkoiłowa Szemetowa, że linia Szemetow jest taka, to jest z Jarosława Szemeta i żony Sapieżanki, było dwóch Synów Alexander i Eustachi —

Alexander Szemet zostawił synow trzech Kazimierza, Jarosława i Melchiora Szemetow —

Eustachi Szemiot zostawił synow dwóch Michała i Jana Szemiotow córok dwie Głuszynską i Elżbietę Bokunową — Ze gdy Alexander i Eustachi Szemiotowie umarli, Hilary Połubinski dział dóbr postanowił, na schedę Alexandrowiczow Szemetow wydzielił Sławienie, Druik, Jabłonówkę Trociankę Miasteczka, Folwark Wierczanekę, Skłapowo wsi, Burniewszynę, Leszczankę, Sidorówkę, Czerewskie, Koczewicze, Hostynicze, Łotyhołkę, Monastery, Sieniawki Rewicze, krzy Siałowe Lesną Rozboynę, Skłapowo i Zamyszkę

Na schedę Eustachieiewiczow Szemetow wydzielił, Miasto Toloczyn, Budówkę, wsie stary Toloczyn Lachi, Taborowszczyzna, Macieiówą, Cholablewicze, Zaścianek Tałaszkowszczyznę Murownicze, Ryce, Zahorodzie, Stukany, Minkiewiczce, Słobotkę, nowo sioło Bezdzizlicze Seredynki, Czobotany Posmurki Malweyki i Kałużę Ktory dział Szemetowe akceptowali —

Niech to będzie istotny wywod, cóż go za potrzeba innemi ieszcze probować Dokumentami, Alexander Szemeta byli synami Kazimierz Jarosław i Melchior, a ci w 1672. wyprzedali Białynicz części Sapieżynney, Eustachiego Szemeta byli synami Michał i Jan, więc jest wiadomość od jakich to drugich Szemetow druga dla Sapieżynney nastąpiła w Ru 1673. gbra 12. wyprzedaż, że od Michała i Jana, co większa Hilary Połubinski co między Szemetami dział dóbr Toloczynskich czynił, on wyprzedał część Białynicz Sapiehom, więc wszelkie Szemetow i Połubinskiego były zgodne i w adome czynności, a zatym Sapiehowie nie mogliby pod obecność Szemetow ich schedy bez wyprzedaży zagarnąć i w dziedzictwo obrócić, ile gdy dobra Toloczynskie w tymże Pcie Orszań: leżały, gdy w samym Mieście Orszy dwor Szemetow znajdował się i Szemetowie ciągle w tym Pcie mieszkając sprawowali to Sędziow, to Podczaszych to Podkomorzich Urzęda, a zatym patrzyli się na rżądzenie się dziedzictwem Sapiehow Białynicz i nic przeciw temu nierzekli —

Dział co de słowa w Dokumencie rozdzielonych dóbr pomieszczony wyżej wpisany, nie wiem czy potrzebny Oginskim, gdy on dóbr Białynicz dla Szemetow nie zajął, gdy do dóbr Toloczynskich tylko stosuje się — a więc z tego co dotąd o Dokumencie kwitacyjnym mówi się, bynajmniey niepotrzebnego do dzisiey sprawy nie znajduję JWW. Oginscy, owszem przeciwko sobie widzą dowody, a ztąd Szemetow nie potrzebna tu jest bytność —

Tenże Dokument kwitacyjny pisze dalej, że Szemetowie swoje Dobra dysponowali, przedawali warii tituli Zapisami inwadyowali, co sprawdza tę wyżej okozaną probacyą, że Szemetowie części w Białyniczach Sapiehom wybyli — Cytuje dalej cały przechod

21

chod Tołoczyna, różne iego wyprzedaże przez Szemetow w różnych Aktach stanowione, które iak do Tołoczyna ściągają się, tak bynajmniej do Białynicz nie należą, do czegoż potrzebne tu są papiery Tołoczyńskie, chyba dla tego że Szemetowie ciągle o Tołoczyn stanowią tranzakta, i o te Dobra procedując, szanowali dziedzictwo Białynicz Sapiehow, lubo obok Sapiehow żyli, lubo obok Sapieżyńskich o Białynicze tranzaktow swoje w Juryzdykcyach przyznając, bynajmniej do Białynicz nie interesowali się? możnaż z owego tranzaktu dowodzić potrzeby adcytacyi Szemetow? nie powiedzianoż to bez rozebrania znaczenia rzeczoney Kwitacyi?

Michał Eustachiewicz Szemiot zostawił Syna Mikołaja Szemiota, który poiwszy Teresę Korsakownę Dokumentem 1713 aktorstwo Dóbr Tołoczyna Zenie swey zapisał, a gdy Szemetowa z Dóbr Tołoczyna od Męża wyiachała, Hieronim i Alexander Szemetowie z Alexandrowiczow Szemetow pochodzący przybwszy do Tołoczyna wyprokurowali tranzakta od Mikołaja Szemeta na Tołoczyn dla siebie i Magdeburyą Połocką do Tołoczyna sprowadziwszy, przyznanie usposobili, i Tołoczyn zagarneli, z czego wielki i kryminalny powstał w Trybunale proceder. Trybunał prokurowane prawa skassował, a wedle pierwszego Tołoczyn Szemetowey przysądził, w skutek czego owa nastąpiła Kwitacya, ta Kwitacya jasnym i obszernym jest dowodem na to, co tylko wspomniata. Nie potrzeba w niey cytowanych szukać papierow, bo treść ich jest wyrażona, a z niey jest dokładna probacya, że ani Eustachi Dziad, ani Michał i Jan Synowie, ani Mikołay Wnuk nigdy o Białynicze, ani Sapiehow, ani Radziwitlow nie klócił, ani Głuszyńscy, ani Bokunowie z Córek Eustachiego idący żadney do Białynicz nie mieli pretensyi. Mikołay Szemet Wnuk Eustachiego aktorstwo Tołoczyna Zenie zapisał, bynajmniej do Białynicz nie interessując się, równie Wnukowie Alexandra Szemeta i prawnukowie, lubo swoich na Tołoczyn wydanych praw nie obserwowali, i o podniesienie ich procedowali, lubo Dokumenta dla siebie poważali się prokurować, wszelako o Białynicze żadnego kroku nie uczynili — Otoż więcey owa Kwitacya przynosi dowodow przeciw zarzutom JWW. Ogińskich, a tranzakta Tołoczyńskie wyliczając nie pokazuje potrzeby adcytacyi Szemetow, którzy przez tę kwitacyą, iak usuneli się od Dóbr Tołoczyna, iak wszystkie Szemetowey oddali papiery, tak zadnych przy sobie nie mają, nawet te które były prokurowane, eliminowane zostały.

Teressa z Korsaków Szemiotowa od Męża swego Mikołaja Szemiota zostawszy Tołoczyna Dziedziczką, gdy Ogińscy dla strudnienia okupna prosili u Niey o Dokument, ona dała go z tą ostrożnością; aby w niczem odpowiedzi uległa nie była, dała więc w Ru 1751. Junii 25 Dokument darowny Ogińskim, z natury którego żadney nie winna odpowiedzi. Ogińscy próżny ten dar składając, mówią, że on schedy wylicza, a zatem adcytacya Szemiotów potrzebna, cóż on tak niepojętego opisać, żeby bez adcytacyi pojąć nie można było? wyprowadza, że po Eustachion Szemiocie zostali Synowie Michał i Jan, Córci za Głuszyńskim i Bokunem, że Michał zostawił Syna Mikołaja, ten dał na Tołoczyn

Zenie swej przeżytnie prawo, a ta część Białynicz Ogińskim daruie — Na cóż tu dla tego wyvodu żądać adcytacyi, gdy ona wyprzedazy powtórney Szemiotów Sukcessorów Eustachiego części Białynicz Sapieżyney niezdolną będzie poruszyć, ani exekucyą dziedzictwa Sapiehów obalić. W tym Dokumencie miała Szemiotowa do darowania Ogińskim, Sapiehów nabycia, ich dział wieczysty, Władysława wyprzedaz, tyle wyżey wyliczonych tranzaktów co gruntowały nieoboiętne Sapiehów dziedzictwo, wszystko to nieporuszone stało, wszystko to przez Szemiotów, nawet przez Męża Szemiotowey nie skarżone, cóż z pod tych praw mogła Szemiotowa Ogińskim darować, gdzie ich kassatę znalazła, gdzie ich przynajmniey skarżyła, wszelako nie zburzywszy Spiehów dziedzictwa, czyni dar tego, czego nie była nie tylko Panią, lecz Pretensorką?

Dziedzictwo Sapiehów Białynicz Xźnie Radziwiłlowey przedane, dotąd przez prawo zastawne Andrzeia Sapiehy jest exekwowane, czegoż dar Szemiotowey mógł uczynić Ogińskich właścicielami — Szemiotowa iak za Dokumentem Męża nie mogła do Białynicz rościć pretensyi, tak ona nie obaliwszy praw Dziedzictwo Sapiehów gruntujących, nie mogła daru części Białynicz stanowić, lecz chyba darować chęć napastywania Dziedzictwa Białynicz, do którego sama nie miała skłonności. Ogińscy exekwując zastawę przez Andrzeia Sapiehę nadane, gdy dar od Szemiotowey uchwycili, gdzież oni i kiedy Dziedzictwo Sapiehów Xźnie Radziwiłlowey wybyli, i swoją zastawną z ręki Andrzeia Sapiehy nadaną possessyą zburzyli, która ich Juryzdykcyą z Zastawnikow na Dziedzicow przesądziła, żeby dziś mogli zbronić się w głowie Andrzeia Sapiehy przychodzącemu Xciu Radziwiłłowi do exempcyi?

W onym to darownym Szemiotowey Dokumencie iasno i dostatecznie wyznała Szemiotowa, że cokolwiek z Dokumentu przeżytniego Męża swego dostała w Aktorstwo, to wszystko XXtom Sanguszkom przedała i ustąpiła, i papiery im oddała — XXta zaś Sanguszkowie przez Dokument 1808. gbra 10. wszelkich a ze wszelkich źródeł wyniknąć do Dóbr Xcia Radziwiłła mogących pretensyi odstąpili i zrzekli się, a więc co wprzód Szemiotowa przeniosła w dom XXżąt Sanguszkow, iak mogła to Ogińskim darować, iak mogą Ogińscy do siebie to przywłaszczuć, co przez Dokument XX. Sanguszkow przy Xciu Radziwiłle, przy iego Aktorstwie jest zostawione?

W tym darze mówi Szemiotowa, że papiery iakie XXtom Sanguszkom należne były przy Tołoczynie oddała, a co ma na wsparcie swojego daru, to Ogińskim oddała, z rzędu tych jest Dekret Trybunał: między Szemiotową, a Szemiotami o prokurowane Dokumenta nastaly, iest kwitacya między temiz i o rzecz tę samą postanowiona, i to są wszystkie do obalenia Dziedzictwa Sapiehów Białynicz Szemiotowey dowody,

22

wody; nacóż więcej potrzebna byź może adcytacya Szemiotowey, lub iey Sukcessorow, gdy ona przy sobie żadnych nie zostawiła papierow, a więc czy nieomylnie iest wrażenie o potrzebie adcytacyi Szemiotow?

Próżność w darze Szemiotowey iawnie widzieli sami Ogińscy bo chociaż dobra Białynicze w posesyi swoiey; zastawney mieli, wszelako nie mieli serca dar ten intromitować, a iak przed wzięciem onego daru, tak po iego otrzymaniu exekwując dotąd posesyą zastawną za prawem Andrzeia Sapiehy, przyjąć okupno powinni, gdy do tego kroku żadna z słuszności i prawa nie zachodzi przeszkoda.

JJWW. Ogińscy składając 1761. Apr: 25. w Mohilewie postanowiony od Heronima, Leona i dalszych Szemiotów dokument; mówią, że oni aktorstwo im nadali, a zatem, że dla rozpoznania spadku, i dla ewikcyi potrzebna Szemiotów adcytacya. Ta wyprzedaż zupełnie iest podobna do o-wych dokumentów, iakie Heronim Szemiot na Tołoczyn sobie stanowił; wyznając bowiem Szemiotowie w tym Dokumencie, że będąc wnukami Kazimierza Szemiota, przedają z niego część należną w Białyniczach, którą on sam wespół z bratem Jarosławem i Melchiorem wybył Sapieżyney 1672. Ru, do której dziedzictwa Sapieżyney przez intromisyą wprowadził; na resztę Summy wziął oblig, za nim procedował, i w ostatku Andrzeia Sapiehy kwitował; któż takie wyprzedaże czyni? a kto śmie otrzymywać, nieiesticie to umyślna niechlubna akcyja, brać dokument od wnuka na też rzecz samą, którą dziad solennym i niecofnionym wyprzedał aktem, ciągle przez swoich następców niezaskarżonym?

Xiążęta Radziwiłłowie w Ru 1760. Xbra 30. podanym i zeznanym obwieszczeniem o okupnie Ogińskich ostrzegli w 1761. Mar: 21. o okupno pozwal, Ogińscy stanowią z Szemiotami Dokument, alboż ten krok pochwalić iest zdolny Ogińskich? trudniąc exempcyą Białynicz Ogińscy, byli zdolni, że Imieniem Szemiotów, kiedy w dniu 25. Apryla w Magdeburzy Mohilowskiey od nich nastawał kondyktowy tranzakt, w tymże dniu w Grodzie Orszań: zapisana intromisyja, którego iako fałszywego aktu żaden z Woźnych podpisem stwierdzić nie śmiał. Czytać bez podpisu Woźnego w Akta Orszań: podrzuconą Intromisyją; to są tranzakta, którym adcytacya nic nie pomoże. Nie rozważna Szemiotów i kondyktowa przedaź adcytacyi Szemiotów potrzeby nie dowodzi, albowiem im to się nie neguie, że oni z Kazimierza Szemiota, który Sapieżyney część Białynicz wyprzedał pochodzą, że po nim spadają, dla ewikcyi zaś Ogińskich żeby się w sprawie znaydywali; dadź adcytacyą iest

to wymysłowi Ogińskich dogodzić. Niech sobie wedle prawa przez ewikcyą poszukują, a gdy temu niezaprzeczą, że dotąd za prawem Andrzeia Sapiehy zastawę Białynicz exekwują, toć okupna niczym zrażać nie mogą. Jeszcze ani za darem Szemiotowey, ani za prawem Szemiotów Xcia Radziwiłła nie pozwal, sprawy za nimi nie ustanowili, tylko iest sprawa w dowodzie okupna, z pod prawa zastawnego Andrzeia Sapiehy, którego wlewkiem Ogińscy nabyli; gdy więc sama tylko exempcyina toczy się sprawa! godzisz, aby tę nie skończywszy, za samym wniesieniem Ogińskich w kognicyą drugiey wpadać, i adcytacyą tych przeznaczac, którzy do sprawy nienależą?

Chodkiewiczow adcytacyą bydź potrzebną Oginscy wmawiając, żadney niedali racyi. Lacka Chodkiewiczowa przelewając possessyą zastawną Ogińskim oddała Białynickie papiery, więc z powodu papierow potrzeba ich klócenia nie wywiązuie się, z powodu przełaney summy zastawney nie mogą bydź pozywani, gdy Xze Radziwiłł summę 108,000. zł: odkłada, o 12,000. zaś zł: że Ogińscy Chodkiewiczow klócić nie mogą, wydali assekuracyą: w której ze prezentować Chodkiewiczowie nie mogą, ręczyli za to przez rewers Ogińskim dany, a więc ani Sapiehow, ani Chodkiewiczow, ani Szemiotow adcytacya iak niepotrzebna, tak w sprawie niewolna —

Głos poprzedniczy okazując rodzaj tey sprawy, dowiodł nie zwolnych zwłok dalszych, dziś bowiem po oprzysięzoney komportacyi, kto może dać wiarę, że Oginscy o adcytacyą stają, gdy stron nowych nie tylko przypuszczac, lecz rzeczy nowey zajmowac niegodzi się, i nic takiego dozwalac, co sprawę rozerwac może, a tego zakazuie Art: 65. z Roz: 4. Oginscy, kiedy czuli potrzebę włączenia stron dalszych do tey rozprawy, czemuż nie pozwal wtedy, kiedy Xze Radziwiłł za naleganiem Ogińskich zapisał sprawę na ugodzie, kiedy z ugody w Ru 1808. Junij 26. sprawa przywołana dni 4ry przez Ogińskich przeciagniona przez trzy Miesięczny czas wokacyiny była w kontynuacyi? kiedy 8bra 1. na komportacyi schodziła, nie iestże tu wina samych Ogińskich, a raczey nie fortel, aby na nieprzeliczone zwłoki wykierowac sprawę? —

Wedle Imiennego Ukazu Sąd Głny pod upadkiem pretensyi, zalecił do dnia 1. Januar: 1809. Ru pozwanie Xcia Radziwiłła, godzisz dziś zwolywac na instancyą Ogińskich Pretensorow do Xcia, którzy sami nie przychodzą, i stracili iuz wszelkie prawo podawania pretensyow. Mówią ieszcze Oginscy, że pod nieletność Xcia pozywano Sapiehow, Chodkiewiczow i Szemiotow, więc pretendują Oginscy, aby i dziś Xze Radziwiłł też same osoby zakłucal, nie przyszli ieszcze Oginscy do tego stanu, żeby mogli czyiey dobrej woli rozkazywac — Jak wolno było pierwey Sapiehow, Chodkiewiczow i Szemiotow pozywac, tak wolno dziś z nimi odstąpić procederu — W czasie nieletności Xcia, kiedy

Ogiń-

23

Ogińscy, ukrywali wszystkie Dóbr Białynicz papiery, spodziewano się one przez pozwanie tych osob wynaleść, lecz zaprzysiężona dziś komportacya nietyko papiery przyniosła, lecz odkryła, że niesłuszne było Sapielow Chodkiewiczow i Szemiotow zakłócenie, i to jest pobudka, dla której Xże Radziwiłł niesłusznie zakłóconych w czasie nieletności swojej, za dójściem lat swoich uwolnił. Gdyby pod nieletność Xcia nayszkodliwsze nastąpiły wyroki, one nie obowiązują do uległości, i ich poprawa wedle Ukazu 1799. Ru należy.

Adcytacya jest to prózba, która przed weyściem do rozprawy rezelwowaną i podawaną być powinna, albowiem to jest zebranie stron do rozpocząć się powinney rozprawy, kto więc pozwany, a czuie że bez dalszych rozpraw się nie może, nie powinien zgadzać się z sobą na rozprawę, lecz żądać potrzebney adcytacyi. Ogińscy przy tylu terminach nie dowodzili potrzeby adcytacyi z sobą tylko o exempcyą za dostateczny uznali process, zgodzili się i prosili komportacyi, ta gdy oprzysiężona, iuż mowią że potrzebna adcytacya, gdy przychodzi ostateczny przyiąć wyrok, a nadewszystko dobra z pod taniey oddać zastawy.

U Sapielow, Chodkiewiczow i Szemetow nic pomocnego sobie nie znaydą, bo to wyżej dowiedziono że być nie może, będą więc ieszcze dalszych żądać adcytacyi, ieszcze Sukcessorow Głuszynskiej, Bokunowey, Szemetowey, ieszcze zażadają adcytacyi XX. Sanguszkow, którzy mają papiery dóbr Tołoczyńskich, a tak siedm Famili wezwą aby się kłócili dla szczęśliwego Białynicz Ogińskich posiadania — Z tych tak licznych Familii jeden stając, drugi się kondemniując, alboż ieszcze lat 50. nie dadzą czasu na proceder? ze wszystkimi zaś komportacya iakichże nie przyniesie trudow i kosztow, a wielkaż barzo odpowiedzi ewikcyi, wtedy gdy zadeklarowano iuż, że długi szczególnie Skarbowi Monarszem należne szukać mają z funduszow po Kuchmistrzu przychodzących satysfakcyi.

Lat iuż pięćdziesiąt iak ciągle o exempcyą XXta Radziwiłłowie z Ogińskimi wiodą proceder, ieszczeż to mało Ogińscy przewlekli, czy trzeba żeby drugie 50. wyterminowało; niech nie śmieją Plenipotencyi wrazać, że oni ten termin iedynie dla przyszłego Ogińskiego Podskar: układu chcą zerwać, iest to zamiar na 50. letnie ieszcze Białynicz possydowanie, czyta powszechność słuszne JO. Xcia za exempcyą prózby, odpowiedziez słusności i prawu, bo Ogińscy chcą ich w Waszym Sądzie potępienia.

1809 11. 24. Adcytacyi niedano i
appellacyi Ogińskich uchylono.

